LAISVĖ

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 204 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštad., Rugpjūčio (August) 27, 1932 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XXII, Dienraščio XIV

KRISLAI

Leninas apie Rinkimus. Naudokitės Rinkimais. Organizuokitės Kovai. Kas Tiko Rusijoj, Tas Tiks ir Amerikoj.

Rašo *D. M. Šolomskas.*

Bolševikai pirmuosius Dūmos rinkimus boikotavo, nes tais laikais Rusijos darbininkai ir valstiečiai ginklų pagelba kovojo prieš carizmą. Bet kada revoliucija likosi nuslopinta, kad nebuvo jėgų revoliucinei kovai ant gatvių, tai bolševikai ima dalyvumą rinkimuose į Antrą Dūmą. Leninas 1906 metais parašė atsišaukimą rinkimų reikale, kur tarpe kitko sakė: *"Naudokitės rinkimais, kad išauklėjus tikruosius kovotojus už laisvę ir už socializmą, kad atidaryti akis visiems ir kiekvienam, taipgi parodžius tikruosius siekius ir charakterį skirtingų partijų."*

"Liaudies masės mūsų revoliucijoje kovoja prieš viešpatavimą činauninkų ir policijos, dvarponių ir kapitalistų... Masės kovoja už žemę ir laisvę, už nuvertimą tos šaikos pogromščikų ir budelių, kurie papirkimo, apgavimo, žvėriškos priespaudos, kalėjimų ir karo lauko teismų priemonėmis atsako į milionų ir desėtkų milionų reikalavimus.

"Kovodama už laisvę, darbininkų klasė siekia to, kad laisvė tarnautų ne turčiams ir privilegijuotiems, bet visai darbo liaudžiai. Darbininkams yra reikalinga laisvė, kad išplėsti plačią kovą už pilną pasiliuosavimą darbo iš po kapitalo priespaudos, už panaikinimą visokio išnaudojimo žmogaus žmogumi, už socialistinį visuomenės surėdymą. Jokia lygybė, netgi lygybė mažų ūkių valstiečių... nėra galima, pakol gyvuoja kapitalo viešpatavimas. Ir tiktai susijungimas visų darbininkų, su pagelba dirbančiųjų masių, gali nuversti kapitalo jungą, kuris slėgia darbininkus kiekvienoje šalyje. Socialistinėje visuomenėje laisvė ir lygybė nebus apgavimas; dirbantieji nebus paskirstyti į mažus gamybos ūkius; sukrauti bendro darbo turtai tarnaus liaudies masei, o ne slopins ją; darbininkų viešpatavimas panaikins bent kokią priespaudą, iš religijos, tautos arba lyties pusės.

"Draugai darbininkai ir visi pavergtieji kapitalo! Jūs matote viską, kada valdžia atima ir likučius laisvės, o buržuazija pradėjo atimdinėti nuo darbininkų visus jų iškovojimus, pradėjo vėl ilginti darbo dieną, mažinti darbo uždarbį, didinti bausmes, ir taip vis labiau spausti, slėgti arba pavaryti iš darbo sąmoningus darbininkus. Tiktai darbininkų pergalė ir jų laisvė gali užtikrinti jūsų iškovojimus, atsiektus kovoje su buržuazija, tik taip galėsite atsiekti 8-nių valandų darbo dieną, geresnį užmokestį ir pakenčiamas darbo ir gyvenimo sąlygas. Ir tik per vienybę, energingą, neišpasakytai drąsią kovą, eidama priešakyje visų dirbančiųjų masių, darbininkų klasė galės iškovoti tikrą laisvę del visos liaudies.

"Draugai darbininkai ir visi piliečiai Rusijos! Atiduokite savo balsus už kandidatus Rusų Social-Demokratų Darbininkų Partijos! (Taip dar tada vadinosi Bolševikų Partija—D.M.Š.) Ji kovoja už pilną laisvę, už respubliką, už rinkimų valdininkų sistemą. Ji kovoja už visą žemę del valstiečių, be jokių atpirkimų. Ji palaiko visus reikalavimus sąmoningų jūreivių ir kareivių, siekiant pakeitimo nuolatinės armijos visuotinu apginklavimu dirbančiųjų."

Taip Leninas šaukė Rusijos darbininkus balsuoti už jų kla-

(Tąsa 5-tam pusl.)

Ispanijos Buržuazija Simpatizuoja Monarchistams

MADRID. — Nuteistas myriop monarchistų sukilimo vadas generolas Jose Sanjurjo. Bet buržuazinės valdžios sąstatas apsvarstė tą sprendimą ir pakeitė jį amžinu kalėjimu. Aišku, kad tas darbininkų neprietelius nebus visą gyvenimą ir kalėjime.

Prieškarinis Susirinkimas ant Laivo

Aplaikėme bevielinį telegramą nuo laivo "Berengaria," kuriuomi vyksta amerikinė delegacija į Pasaulinį Prieškarinį Kongresą. Telegramoje sako, kad rugpjūčio 21 d. ant minėto laivo buvo laikomas prieškarinis susirinkimas, kuriame dalyvavo iki 200 žmonių. Susirinkimas buvo labai entuziastiškas. Kalbėjo delegatai: Dana, Anderson, K. B. Karosienė, Gardner ir kiti. Po prakalbų buvo diskusijos. Važiuojanti darbininkai labai pritaria Prieškariniam Kongresui. Pranešimą prisiuntė prieškarinės delegacijos pirmininkas drg. Brodsky.

ALDLD. Remia "Daily Workerį"

ALDLD Centro Komitetas išsiuntinėjo visoms kuopoms ir nariams paraginimus remti Komunistų Partijos Rinkimų Kampaniją, taipgi ir vienintėlį anglų kalboje komunistų dienraštį "Daily Workerį". Dabar ALDLD II Apskritis, kurio iždą pereitą rudenį užgrobė A. Matulis ir Baltaitis, mokinami renegatų Prūseikos ir Butkaus, buvo surengęs spaudos naudai pikniką. Pelnas paskirstytas "Laisvei", "Vilniai", Komunistų Partijos rinkimų kampanijai ir "Daily Workeriui". Komunistinis anglų kalboje dienraštis aplaikė $37.00 ir savo laidoje rugpj. 26 dieną sako: "ALDLD organizacija atsiliepė į "Daily Workerio" prašymą pagelbos ir prisiuntė $37.00" Remkite ir visos kuopos bei pavieniai nariai!

Negrė Motina Remia "Daily Workerį"

ATLANTA, Ga.—Motina nekaltai nusmerkto jaunuolio Olen Montgomery, užrašė del 25 darbininkų "Daily Workerį" ir prisiuntė labai prielankų laiškutį. Tarpe kitko ta draugė sako: "Negrai darbininkai visame pasaulyje vis daugiau ir daugiau supranta rolę "Daily Workerio", kuris tik vienas teisingai gina darbininkų reikalus... Tik "Daily Worker" anglų kalboje yra dienraštis, kuris kovoja už negrų rasės reikalus." O ką jūs, drauge skaitytojau, darote del parėmimo "D. Workerio"?

IR KULKASVAIDŽIAI NESULAIKĖ— IŠGIRDO FOSTERĮ

CHARLEROI, Pa.—Kalbėjo d. W. Z. Foster, Komunistų Partijos kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentus. Plieno, anglies, gelžkelių ir kitų sunkių darbų darbininkai pradėjo traukti iš visos apielinkės miestelių, kad išgirdus Fosterį. Ypatingai susidomėjo plieno darbininkai, kurie 1919 m. po drg. Fosterio vadovybe kovojo prieš algų kapojimą.

Traukė masės iš Donora, Monessen ir kitų miestelių. Ant upės Monongahela kelią pastojo valstijos kazokai su kulkasvaidžiais ir grūmojo sušaudyti visus darbininkus, kurie bandys pereiti tiltą. Dalis silpnesnių darbininkų nusigando ir pasitraukė. Bet kovingesni darbininkai surado būdus ir pasiekė masinį susirinkimą. Šis įvykis aiškiai parodo, kaip viešpataujanti klasė, kuri įstūmė darbininkiją į bado ir skurdo sistemą, bijosi komunistų, nes komunistai iškelia visas išnaudotojų pavergimo ir priespaudos priemones.

NAUJI PASISEKIMAI KOM. CHINIJOJ

SHANGHAI. — Komunistų Raudonoji Armija užėmė 15,000 gyventojų miestą Linkiang ir dabar ji randasi mažiau, kaip 50 mylių nuo Nanchang, Kiangsi provincijos sostinės. Baltųjų spėkos s u d e m o ralizuotos, Chang Kai-sheko kareiviai bėga į komunistų pusę bei atsisako muštis.

Kita komunistų armija nukirto gelžkelį tarpe Wuchang ir Changsha miestų. Shansi provincijoje prasidėjo cholera ir kitos ligos, nuo jų kenčia baltųjų armija.

Laikinoji Chinijoj Sovietų Respublikos valdžia išleido manifestą. Manifeste sako, kad visi misionieriai yra niekas kitas, kaip baltųjų ir imperialistų agentai, kad jie, būdami Sovietų Chinijos teritorijoje, atlieka šnipų roles ir teikia žinias imperialistams ir galvų kapotojams, už tai juos Sovietai areštuoja. Tame pat manifeste Sovietinė valdžia pasižada paliuosuoti visus areštuotus misionierius, atiduodant juos Chang Kai-shekui už du draugus Ruegges—mainais. Ruegges buvo sekretorium Pan Pacifiko Darbo Unijų Biuro ir jis tapo areštuotas per Nankingo budelius. Šis pasiūlymas dar kartą numaskuoja imperialistus: jiems atiduoda gaują dykaduonių-misionierių už du draugus ir, jeigu imperialistai nori, tai jie gali gauti atgal savo agentus.

Žiaurus Policijos Puolimas ant Bedarbių

PHILADELPHIA. — Keli tūkstančiai bedarbių darbininkų buvo susirinkę ant Reyburn Plaza, ties miesto rotuše. Tai buvo bedarbių tarybų sušaukta demonstracija reikalavimui tuojautinės paramos badaujantiems darbininkams. Raita ir pėsčia policija užpuolė ir pradėjo galvas skaldyti kalbėtojams ir susirinkusiai miniai. Keturi draugai labai pavojingai sumušti ir 10 areštuota ir sukimšta į kalėjimą.

Tą pat dieną Brooklyne taipgi buvo brutališkai užpulta bedarbių demonstracija ir eilė draugų labai sumušta, o 9 areštuoti. Apie Brooklyno demonstracijas rasite vietos žiniose.

Dr. A. J. Karalius Nusinuodijo

CHICAGO, Ill. — Lietuviams žinomas Dr. A. J. Karalius nusinuodijo. Jis mirė 23 d. rugpjūčio. Į ligoninę buvo paimtas 7:30 val. vakare, o kaip 8:20 jau mirė. Sako, kad jis negalėjęs išmokėti alimonijos. Jis bus auka viešpataujančio krizio. "Vilnis" paduoda žinių, kad pastaruoju laiku Karalius smarkiai gėrė.

Japonija Rengiasi Karan prieš SSSR

MUKDEN. — Japonijos imperialistai smarkiai rengiasi karan prieš Sovietų Sąjungą. Jie pradėjo dirbti, kad pravedus naują gelžkelį nuo prieplaukos Rašin, (kuri randasi tik 100 mylių nuo Sovietų Sąjungos prieplaukos Vladivostoko) linkui Kirino. Šis gelžkelis eis kiek į pietus ta pačia linkme, kaip ir Sovietų ir Chinijos bendrai valdomas Rytinis Chinų gelžkelis. Pravedus šį gelžkelį Japonija galės pilnai aprūpinti savo armiją reikmenimis ir pradėti puolimą ant Vladivostoko ir Sovietinio Sibiro.

1,200 Darbininkų Paskelbė Streiką

SOUTH RIVER, N. J.—Tūkstantis ir du šimtai sukniasiuvių ir kitų siuvėjų paskelbė streiką prieš nepakeliamas darbo sąlygas ir mažas algas. Darbininkai ir darbininkės reikalauja pakelti algas. Kovojanti darbininkai išrinko komisiją ir pasiuntė pas Darbo Unijų Vienybės Lygą, prašant paramos. Jiems į pagelbą pribuvo Adatos Darbo Darbininkų Industrinės Unijos vadai.

Kulokų Niekšystės Sovietų Sąjungoje

MASKVA. — Kulokai ir kitoki seno išnaudotojų pasaulio šalininkai visaip kenkia Sovietų Sąjungai. Jie vagia, degina ir naikina produktus. Jie stengiasi paralyžiuoti komunikaciją ir kitas transportacijos priemones. Sovietų valdžia ir yra priversta imtis griežtų priemonių prieš juos net iki mirties bausmės.

Drg. Klara Zetkin Vyksta Vokietijon

BERLYNAS. — Gauta pranešimai, kad iš Sovietų Sąjungos parvyksta nuolatinė darbuotoja drg. Klara Zetkina. Ji yra 75 metų amžiaus ir pasiremiant Vokietijos parlamento tvarka jai priklauso jis atidaryti ir pirmininkauti, kaipo seniausiam parlamento nariui, iki bus išrinktas nuolatinis pirmininkas. Fašistai ir socialfašistai pradėjo prieš ją bjaurią kampaniją melų.

Fašistai trokais ir busais važiuoja į miestą Beuthen, kur yra penki jų elementai nuteisti mirti už budeliškus žudymus komunistų. Laukiama didesnių susirėmimų.

Veteranas Justinas Genčius Brooklyne

"Laisvės" redakcijoj atsilankė Justinas Genčius, chicagietis, veteranas, kuris tik dabar grįžta iš Washingtono. Jisai dalyvavo ekskareivių maršavime ir kovoje su policija ir kareiviais. Buvo sužeistas. Jo rankos buvo apdegintos. Jis sako, kad sužeistuosius valdžia suėmė ir iki šiol laikė, neišleisdama, kad svietas nepamatytų. Vertė juos dirbti po 9 valandas į dieną tik už pavalgymą. Dabar, kuomet sugijo, išleido. Trokais išvežė iš Columbijos distrikto ir paleido. Veteranai, daugiau kaip šimtas, negalėdami toliau eiti ir išbadėję, netoli nuo Baltimorės pas tūlą farmerį kempėje apsistojo. Išrinko komisiją iš penkių, kuri parinktų aukų ir maisto. Komisijon įėjo du lietuviai, du lenkai ir vienas amerikonas. Komisija lankėsi Baltimorėj ir rinko aukas. Dabar drg. Genčius pribuvo į Brooklyną tuo pačiu reikalu.

Kova prieš Algų Kapojimą

CHARLOTTE, N. C. — 750 audimo darbininkų paskelbė Hannah Picket fabrike streiką prieš algų kapojimą. Taip pat juos pasekė ir kito fabriko darbininkai. Darbininkai reikalauja grąžinti jiems senas algas, dešimts valandų darbo dienos, vieną valandą pietums ir panaikinti diskriminacijas.

SUŽEISTA 100 KOVINGŲ MAINIERIŲ

Viešpataujanti Klasė Surengė Karą prieš Kovingus Mainierius. Užpuolimo Vieta Atrodo kaip Karo Laukas. Mainieriai Rengiasi Didesnėms Kovoms

DUQUOIN, Ill.—Daugiau šiurpulingų žinių ateina iš Illinois valstijos apie surengtą anglies baronų karą prieš mainierius. Mainieriai skaičiuje 20,000, ant tūkstančio trokų ir automobilių, su moterimis ir vaikais nakties tamsoje prisiartino prie Franklin pavieto rubežiaus, ties Mulkeytown ir pradėjo persikelti Little Muddy upe. Staigiai prieš juos buvo atidengta pasiutusi kulkasvaidžių ir šautuvų ugnis, be jokio persergėjimo. Oras tratėjo nuo šūvių, nakties tamsą apšvietė kulkasvaidžių ir šautuvų ugnis. Kilo didžiausias riksmas ir verkė nusigandę vaikučiai. Virš šimtas mainierių ir moterų tapo sužeista, dešimts labai pavojingai. Vos šautuvai ir kulkasvaidžiai liovėsi sėti mirtį, kaip ant mainierių užpuolė 800 deputų, specialės policijos ir buožėmis ginkluotų razbaininkų, kurie pradėjo mušti vyrus, moteris ir vaikus! Vertė automobilius į griovius. Naikino mainierių trokus. Ir tik nakties tamsa suteikė jiems progą persikelti atgal per upę, išgelbstint savo gyvybę. Ant vietos buvo sunaikinta 200 mainierių automobilių. Šerifai, kaip pasiutę šunys šaukė: "Laikykite juos! Nepaleiskite! N u l i n č i u o t i juos!"

Po užpuolimo laukas atrodė, kaip karo vieta: trokai ir automobiliai sulaužyti, maistas išmėtytas, kruvini drabužiai ir priegalviai voliojosi. Reporteris, kuris norėjo nutraukti paveikslus, liko sumuštas ir jo kamera sudaužyta. A u t o m obiliai suvarstyti kulkų ir išdaužytais langais, mainieriai traukėsi atgal. Kruvini ir sumušti mainieriai pasitraukė į Duquoin, Pinckneyville ir Soulterville miestelius. Ten jie renka savo spėkas ir rengiasi tolimesnei kovai. Jie pasiuntė orlaivį į Franklin pavietą ir ten išmėtė lapelius, kuriuose kviečia Franklino pavieto mainierius suorganizuoti 10,000 kovai draugų ir tarpe kitko sako: "Mes ateisim jums į pagelbą, kad padarius ginkluotų razbaininkų viešpatavimui galą. Nedirbkite numuštomis algomis! Meskite darbo įrankius šiandien!"

Streikierių vadas Ansbury sakė: "Mes eisime į Franklin pavietą, bet mes mainysim savo veikimo taktiką. Mes eisime ne tuščiomis rankomis, nes ką gi dabar galėjome daryti plikomis rankomis prieš kulkasvaidžius ir tūkstantį ginkluotų razbaininkų... Aš buvau pirmuose automobiliuose, kada jie atidengė ugnį. Mes savo gyvybę išgelbėjome tik greitai apleisdami automobilius, kitaip jau šimtai dabar būtum lavonais. Automobiliai subadyti kulkų." Jau trys mainieriai krito šioj kovoj.

Mainieriai nepuola dvasioje, bet jie renka savo jėgas tolimesnei kovai už duoną ir gyvenimą. Įvykiai prie Little Muddy upės da kartą parodo, kaip viešpataujanti klasė su bjauriausiu pasiutimu puola alginius vergus.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS

Buenos Aires, Argentina.—Komunistų vadovaujamos unijos skelbia generalį streiką prieš reakcinę valdžią, kuri persekioja unijas ir taip revoliucinius darbininkus.

Barcelona, Ispanija. — Austrijos buvusio karaliaus giminaitis Charles Hapsburg važinėja automobilium, ant kurio durų išpiešta Austrijos karališka karūna.

Buenos Aires. — Bolivija traukia daugiau karo jėgų prieš Paraguay. Karo pavojus vis didesnis.

Paryžius. — Visoje rytinėje Francijos dalyje eina didžiausi karo orlaivyno manevrai. Jiems vadovauja maršalas Petain. Šimtai karo orlaivių ima dalyvumą.

Washington. — Amerikos orlaiviai per 6 mėnesius padarė 24,668,414 mylias; pervežė 248,954 keliauninkus; 4,342,507 svarus krasos ir 612,638 svarus prekių.

Philadelphia. — Daktaras R. T. Comly, 26 metų amžiaus išpuolė per langą nuo aštunto augšto ir užsimušė. Spėjama, kad tai bus saužudystė.

Washington. — 1931 metais Jungtinėse Valstijose išdegė 688,150 akrų girių ir padaryta už $67,000,000 nuostolių.

Baltimore. — TDA iškovojo, kad laike naujo teismo negro darbininko E. Lee būtų į džiūrę įleista ir negrai darbininkai. Tai pirmas tokis laimėjimas.

Brussels, Belgija. — Čionai tapo areštuota drg. Sobottka, kuris yra nacionalis sekretorius mainierių komiteto. Areštuotas už jo revoliucinį veikimą.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY
Published by LAISVĖ, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00	United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	08.00	Brooklyn, N. Y., six months	4.00
Foreign countries, per year	$8.00	Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	6.00	Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

MŪSŲ KLASĖS PRALIETAS KRAUJAS NEPRAEIS VELTUI AMERIKOS PLUTOKRATIJAI

Brooklyne bedarbių demonstraciją sutriuškino ginkluota policija. Mušė be pasigailėjimo tuos, kurie pasipynė po jos kojų. Devynis suareštavo. Darbininkai reikalavo pašalpos badaujančioms šeimynoms.

Philadelphijoj tą pačią rugpjūčio 25 d. tūkstantinę alkanųjų demonstraciją ištaškė kruvinoji policija. Mušė buožėmis. Keturi sunkiai sužeisti, dešimts suareštuota.

Detroite trys tūkstančiai darbininkų protestavo prieš metimą bedarbio šeimynos iš namų už negalėjimą užsimokėti randos. Policija buožėmis mušė darbininkus ir penkis suareštavo.

Illinojaus valstijoj mainierių streike valdžia įvedė baisų kruviną terorą. Du mainieriai jau nušauti, o desėtkai sužeistų.

New Yorke kelios dienos atgal policija ir renegatai trockistai užmušė du darbininku.

Iowa ir Nebraska valstijose policija buožėmis ir kulkasvaidžiais malšina sukilusius prieš badą farmerius.

Washingtone laike eks-kareivių maršavimo tapo nužudyti penki—trys veteranai ir du jų vaikai. Vienas tapo ant vietos nudėtas, o kiti mirė vėliau nuo sužeidimo bei nuo gazų.

Ir taip kiekvienas darbininkų pasijudinimas paplukdomas darbininkų kraujuose. Bet ar tas sulaikys klasių kovos eigą? Ar tas pastos kelią darbininkų kilimui prieš alkį ir priespaudą? Ne, nepastos. Mūsų klasės nekaltai pralietas kraujas nepraeis veltui Amerikos plutokratijai. Kova didės ir plėsis. Kovon jau dabar stoja didesnės masės darbininkų. Neapykanta virs veikliu kerštu. Bedarbiai organizuosis ir kovos. Milionai badu nemirs be pasipriešinimo!

NAUJOS KONFERENC., NAUJOS APGAVYSTĖS

Hooverio valdžia Washingtone vėl laiko konferenciją su bankinių ir industrinių įstaigų galvomis. Susirinkus didelė grupė tūzų, plutokratų, taip pat visas kabinetas. O tos konferencijos tikslas: "sutverti bankinių ir industrinių grupių komitetą, kuris veiktų kaipo susisiekimo punktas, kad suvedus į tampresnius ryšius visuomeniškas ir privatines agentūras delei greito užbaigimo biznio depresijos." Taigi, laukite, krizis tuojaus bus "baigtas."

New Yorke taip vadinamas "garsintojų kliubas" susišaukė konferenciją iš darbdavių ir Amerikos Darbo Federacijos atstovų. Irgi buvo tikslas, kad "kuogreičiausia padaryti galą šiam kriziui." Darbininkai ir darbdaviai sugyvensią taikoje ir bendromis spėkomis išvaduosią kraštą nuo pražūties!

O tos konferencijos nėra jokia naujiena. Hooveris jas pakartoja kas kelintas mėnuo. Gi kiekviena nauja konferencija esti naujas blofas, nauja apgavystė. Laikraščių redaktoriai turi apie ką ilgais liežuviais plakti ir muilinti akis alkanos darbininkų masės. Po visų tų konferencijų ir sukuryje tų konferencijų krizis eina gilyn. Jau rašėme, kad nuo pereitų metų liepos iki šių metų rugpjūčio bedarbė padidėjo 24 nuoš. Tik per vieną liepos mėnesį šių metų darbai sumažėjo 3 nuoš., o algos tapo nukapotos 6 nuoš.

Nauja Hooverio konferencija reikš tik naujus bilionus dolerių bankieriams ir industrialistams, o naujus smūgius ir naujas bėdas darbininkų klasei.

PLATINKIT KOM. PARTIJOS PLATFORMĄ

Dienraštis "Laisvė" jau išleido antrą laidą Komunistų Partijos rinkimų platformos lietuvių kalboje. Brošiūraitė parsiduoda tik už du centu.

Pavieniai klasiniai sąmoningi darbininkai ir visos mūsų organizacijos turėtų nenuilstačiai platinti mūsų partijos platformą. Ypatingai organizacijos paskirkite iš iždų po kelis dolerius, nupirkite platformos ir išdalinkite darbininkams kitų srovių. Galima pasiųsti draugus prie bažnyčių sekmadieniais išdalinti parapijonams. Galima nueiti ir išdalinti kitų srovių sušauktuose susirinkimuose.

Kiekvienoj kolonijoj mūsų obalsis turi būt: **Kiekvienas lietuvis darbininkas mūsų mieste turi būt aprūpintas Komunistų Partijos rinkimų platforma.**

ATITAISYMAS KLAIDOS

Mano straipsnyje, tilpusiam "Laisvės" No. 198, po antrašte: "Argi tai sąmoningas pasitarnavimas mūsų klasės priešams?" Surinkta "...nes labai galimas dalykas, kad jis, būdamas prisimetėliu, negalėjo būti lipšnus..." O turėjo būti *galėjo* būti lipšnus...

Priedelis "ne" per redakcijos neapsižiūrėjimą tapo prikergtas.

Užušilių Julija.

KOVOJANČIO MAINIERIO BALSAS PRIEŠ SLA. ORGANĄ 'TĖVYNĘ'

Laiškas "Laisvės" Redakcijai

"Tėvynė" yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas. Prie Susivienijimo priklauso darbininkai. Bet šita "Tėvynė" drįsta daugiau meluoti ir suvedžioti darbininkus, net negu kokie tikrai kapitalistiniai laikraščiai. Štai "Tėvynė" No. 34 (rugpj. 19 d., 1932) rašo, kad Illinojaus valstijos mainieriai padarė sutartį su anglies baronais ant nukapotos mokesties, kad viskas kuopuikiausiai eina, kad unijos vadai sutartį pasirašę ir jau tiek ir tiek kompanijų atidaro mainas ir tiek ir tiek mainierių pradės dirbti.

Ką tas reiškia? Aš sakau, jog tai yra Lewiso įsakymas tą pranešimą padaryti "Tėvynėje" del suvedžiojimo lietuvių mainierių.

Kodel "Tėvynė" tyli ir nė žodžio nesako apie mainierių kovą? Kodel ji nieko nesako apie tai, kad Lewiso mašina pavogė nubalsuotus balotus? Naktį, 12 valandą pasirašo sutartį, o ryte 9 valandą, išvagia balotus. O išvogė tik delto, kad žinojo, jog mainieriai nubalsavo prieš kontraktą. Nors lokaluose yra balotų duplikatai ir galima buvo išnaujo susirinkti ir suskaityti, bet reakcinė Lewiso mašina atsisako tatai padaryti. Gi "Tėvynei" viskas kuopuikiausia. O už ką šiandien nušautas lietuvis mainierys Juozas Colbert, 34 metų amžiaus, vadas Lokalo 303, Orient, Ill.? Delko šiandien didesnėj Illinojaus dalyj nė vienas mainieris neina į darbą, bet stoja į kovą? Kodel visos Peabody kompanijos mainos stovi apstatytos ginkluota sargyba iš apie 1,500 razbaininkų? Kodel tapo pašauta moteris su kūdikiu, kuri pro tą sargybą važiavo? Kodel "Tėvynė" viską užtyli?

Tai kam ji pataikauja: ar ne mūsų pardavikiškiems vadams, Lewisui ir Walkeriui, kurie mus pardavė?

SLA nariai, labiausia Illinojaus valstijos, šita "Tėvynė" negali jūs suvedžioti, nes jūs esate kovos lauke ir žinote, kaip ištikrųjų yra. Bet jinai suvedžios mainierius kitų šteitų, labiausia Indiana valstijoj, kur panaši pardavystė yra rengiama. Mes šaukiame visus mainierius neklausyti tokios "Tėvynės". Suvienytomis spėkomis stokite į kovą prieš anglies baronus ir prieš pardavikiškus vadus!

Apie Mainierių Kovą Prieš Anglies Baronus

Dabar keletas pastabų apie mainierių kovas. Prie mūsų dirbo kasykla Livingstone. Bet ją sustabdėme pikieto pagelba. Rugpj. 17 d. buvo suorganizuotas masinis pikietas iš visos apielinkės prieš Peabody kompanijos kasyklas Taylorville ir apielinkėje. Ten kasyklos dirbo po stipria apsauga. Bet apie 10 val. iš ryto iš Benld, Gillespie, Mt. Olive, Stauton ir kitur apie 2,000 mašinų ir trokų užpildo visus kelius ir traukia į Christian pavietą. Iš pietų taip pat kitais keliais atplaukia minios mainierių. Einame į kovą prieš tuos mušeikas, kurie pavergė mainierius ir verčia juos dirbti po numušta alga. Visi susirinkome prie miestelio Kincaid (?), kurio majoras pavelino mums apsistoti Ball parke. Po pietų atvirame ore prasideda prakalbos ir mitingas.

Kad maišyt prakalbom, Peabody kompanija atsiunčia tris orlaivius, kurie sukasi virš žmonių galvų, darydami ūžimą. Tas tęsėsi apie kokią valandą laiko, po tam pasitraukė. Rugpj. 18 d., ryto anksti, 4-tą valandą, einame prie angliakasyklų, kur tokia didelė ginkluota sargyba. Pasidaliname į dvi dali: vieni prie No. 9, o kiti prie No. 58. Apsupame kasyklas. Jokios sargybos nesimato. (Sako, kad dieną pirmiau trokais išgabeno visus ginklus.Taip pat, matyt, sargai paspruko, išsigandę. Taip pa t išsisigando miesto valdžia tos galingos mainierių minios. Mūsų komitetas paprašo majoro vietos del susirinkimo. Duoda parką. Apie 10 val. pradėjo plaukti žmonių minios. Suplaukė gal iki 50,000! Žiūrime, kad ir miesto majoras atmaršuoja su benu. Matote, kaip geras pasidarė, pamatęs darbininkų galybę. Taip navatna: vietoj kulkų ir kovos, čia mums benas grajina!

Pagaliaus atmaršuoja vietos mainierių lokalas su savo vėliava ir prisiekia, kad stoja į vienybę su mumis ir drauge kovos prieš išnaudotojus. Patys pasisako, kad pirmiau jie buvo kontroliuojami Peabody kompanijos bosų.

Štai ką reiškia galybė: pastebėjau, kad 30,000 žmonių lengvai sustabdė keturias kasyklas.

Del to visi ir visur darbininkai vienykitės ir suvienytomis spėkomis kovokite prieš mūsų visų bendrą priešą. Mūsų pusėj bus pergalė!

Benldo Mainierys.

A. P. L. A. REIKALAI

APLA 2 Kp. Atviras Laiškas ir APLA 2 Kp. Nario Atsakymas

Nuo Redakcijos:—Aplaikėme APLA 2 kp. Komiteto atvirą laišką, reikalaujantį išduoti "APLA 2 Kp. Nario" vardą ir pavardę. Delei tos korespondencijos pasirodo visai nereikalinga išduoti mūsų korespondento vardas ir pravardė. Mes padarome kitaip. Talpiname spaudoj tą "Atvirą Laišką" ir pareikalaujame, kad "APLA 2 Kp. Narys" atsakytų faktais. Žemiaus talpiname tą paties F. Rodgerio rašytą ir Kp Komiteto pasirašytą "Atvirą Laišką," taipgi ir "APLA 2 Kp. Nario" atsakymą. Nariai iš to galės padaryti išvadą, kurioj pusėj teisybė.

Atviras Laiškas Laisvės Redakcija August 12, 1932

Gerbiamieji!

Laisvės No. 165 š. m. ant puslapio penkto špalta antra, po antgalviu, F. Rodgers Traukia APLA 2 Kp. Balon. Yra tilpęs aprašymas po kuriuo pasirašo, APLA 2 kp. Narys. APLA 2 kp. savo reguliariam susirinkime rugpj. 7 d. š. m. apsvarsčius virš minėtą aprašymą, atrado, kad yra perdėm melagingas ir šmeižiantis, kaip F. Rodgers taip 2 kuopą.

2 kp. Narys rašo, kad Rodgers siūlė išrinkti komisiją pasiteirauti pas advokatus, ar galima pervesti pinigus ant kito vardo. Tai grynas melas.

W. J. Bealles siūlė išrinkti komisiją, ištirti 2 kp. čarterius. (Mat čionai yra du čarteriai už kuriuos ir ėjo ginčai kad ištirti, o ne pinigų pervedimą ant kito vardo.)

Toliau 2 kp. Narys vartojo labai gramėzdišką kalbą tame aprašyme, kaip tai "Eiliniai nariai būtinai tą demoralizatorių turi pažaboti. Reikia neleisti melus skleisti ir tt."

APLA 2 kp. atrado, kad Rodgers melų neskleidė, bet pats 2 Kp. Narys melagingai viską perstato ir ant sau nepatinkamų ypatų ir 2 kuopos kalnus purvų verčia.

APLA antra kuopa vienbalsiai nutarė, pareikalauti iš Laisvės Redakcijos vardo pavardės ir antrašo to, kuris po minėtu aprašymu pasirašė sekančiai—APLA 2 Kp. Narys.

APLA 2 kp. laikys Laisvės Redakciją atsakominga už tą šmeižiką, jei neišduos jo vardo pavardės ir antrašo. Malonėkite duoti atsakymą nevėliau 31 d. rugpjūčio (August) 1932 metų, išpildant 2 kp. reikalavimą.

APLA 2 Kp. Komitetas:
Pirm. *Joe. Mažeika,*
Sekrt. *F. Rodgers,*
Ižd. *A. Valeika.*
Prot. Sekrt., *F. Rodgers,*
110 Sagamore St.
Pittsburgh, Pa.
Corliss Station.

APLA 2 Kp. Nario Atsakymas

2 kp. Komitetas savo "Atvirame Laiške" prisikabina tiktai prie vieno sakinio mano rašytos korespondencijos, tilpusios "Laisvės" 165 numery. Prie kitų dalių jie visai neprisikabina, nes neturi ką pasakyti. Visa korespondencija, mat, teisinga, tiktai vienas sakinys esas "neteisingas".

Tasai vienas sakinys yra sekamas: Rodgers "siūlė išrinkti komisiją pasiteirauti pas advokatus, ar galima pervesti pinigus ant kito vardo." Tai mano visas prasižengimas prieš Rodgers.

Dabar pažiūrėsime, kaip ištikrųjų buvo.

APLA 2 kp. susirinkime, liepos 3 d., kaip tik nepaprasto seimo, delegatai išdavė neblogus raportus, tuojaus Rodgers pradėjo riesti savo spyčių. Jisai nurodinėjo, kad seimas buvo išanksto suorganizuotas ir priešingoji pusė negavus balso, prieš juos didžiuma visokiais balsais rėkus. Rodgers tada savo kalboj pratęsė liniją, ką kuopa turi ateityj daryti. Anot jo, kuopa neturi pasiduoti didžiumos delegatų sprendimui. Turime vesti kovą, turime tartis su advokatais ir t. t.

Pirm. J. Mažeika pranešė, kad Rodgers su kitais komiteto nariais bandė dar prieš seimą pervesti visą 2 kp. turtą ant kitos organizacijos vardo. Bet pirmininkui ir vice-pirmininkui atsisakius pasirašyti po steitmentu, turtas paliko nepervestas. Tada vėl Rodgers paėmė balsą ir pareiškė, kad reikia turėti tam tikrą komisiją, kuri turės tartis su advokatais ir kitą darbą dirbti. Tiesa, kad Bealles davė įnešimą išrinkti komisiją. Bet tai jau buvo po Rodgers kalbos, kurioj jis siūlė išrinkti komisiją. Todel aš ir netvirtinu, kad Rodgers davė įnešimą išrinkti komisiją, nes tai būtų neteisinga taip sakyti. Aš sakau, kad Rodgers siūlė, ir tai labai teisinga.

Pagalios bereikalingas yra argumentavimas, ar Rodgers siūlė ar ne. Tai ne pamatinis dalykas. Visas klausimas gludi tame, kad Rodgers vadovauja tam visam darbui. Rodgers juk prieš nepaprastą seimą bandė pervesti APLA 2 kp. turtą kitai draugijai. Jis to susirinkimuose visai neužsigina. Būdamas Centro pirmininku paskiausiuose Centro Komiteto posėdžiuose jisai tvirtino, kad per teismus pajieškosiąs savo "teisybės". Su išrinkta komisija skymavimui, kaip pervesti APLA 2 kp. turtą kitai draugijai, jis lankėsi pas advokatus. Sušauktame naujos draugijos susirinkime jis taipgi vadovavo. Jis skaitė čarteri, aiškino susirinkusiems apie ji, Rodgers aiškino, ką advokatas sakė, kaip turtas pervęsti kitai draugijai. Jis skaitė rezoliuciją, reikalaujančią atiduoti 2 kp. turtą jo suorganizuotai draugijai. Žodžiu, jis visam tam darbui vadovauja. Ko jūs daugiau norite?

Aš neturiu mierių šmeižti bent vieną APLA narį ar kuopą. Kuomet matau, kad kai kurie laužo APLA įstatus, velka visą kuopą į balą, varo demoralizaciją, rengia narius mesti APLA organizaciją, tada turiu viešai pasakyti, kaip ištikrųjų yra. Ką aš rašiau daugiau kaip pusantro mėnesio atgal, dabar jau išsipildo. Rodgers vadovaujant suorganizuota nauja draugija, kuri Rodgers lūpomis pirmame savo susirinkime nutarė pareikalauti, kad 2 kp. visą savo turtą atiduotų tai draugijai. Nutarta taip: jeigu geruoju 2 kp. neatiduos kitai draugijai turto, tai per teismą reikalauti. Tai Rodgerio siūlymai.

Tačiau tas skymas jiems neišdegs. Tie nariai, kurie stoja už APLA konstituciją, turės suvaldyti Rodgerį ir kitus tokius. Didžiuma 2 kp. narių vėliaus permatys Rodgerio blogus darbus ir nuo jo atsisuks. Negalės tie laimėti, kurie suirutę sėja organizacijoj. Tiktai vienybėj darbininkai galės laimėti.

APLA 2 Kp. Narys.

Viršutinis: Parodo draugą Fosterį, Komunistų Partijos kandidatą į Jungt Valstijų prezidentus, kalbantmasiniame susirinkime Kansas City, Missouri.

Vidurinis: Penki tūkstančiai Detroito darbininkų susirinko pasitikti draugą Fosterį, kuomet jis pribuvo sakyti prakalbą.

Apatinis: Eks-kareivių komitetas pasitinka komunistų kandidatą.

E. Beskin.

Ar Dailė Yra Klasinė

"Gyventi visuomenėje ir būti laisvu nuo visuomenės negalima." Taip geniališkai ir paprastai formulavo esmę materialistinės pažvalgos Leninas.

Kuom žmogus neužsiimtų, kokią rūšį užsiėmimo nepasirinktų,—jis priguli nuo visuomeninių—ekonominių santikių, kurių tarpe jis gyvena. Tame nedaro išimties ir dailė. "Dailė,"— sako N. Bucharinas,—"tokis jau produktas viisuomeninio gyvenimo, kaip ir mokslas arba bile produktas medžiaginio gyvenimo; jeigu mes kalbame apie daiktus, tai tas aišku ir su daile." Piešėjui gali pasirodyti, kad jis visai neprigulmingas ir absoliučiai laisvas savo darbe. Bet gyvenimas toji "laisvė" yra apribota reikalu išleidimo jo piešinių, tai yra reikalavimais naudotojo, reikalavimais rinkos, patraukimo, kuris nusakomas per vieš-pataujančią to laiko klasę. Kitais žodžiais, per visuomeninius—ekonominius santikius. Tokis tai jau geležinis klasinės visuomenės įstatymas. Piešėjas negali tverti kitką, kaip tik tą, kas bus perkamas rinkoje.

Bet buržuazinėj visuomenėj, bužuazinei ideologijai buvo naudinga sutverti fikciją "absoliutės laisvės," fikciją "neprigulmybės" piešėjo nuo išorinio veikimo—ji budavojo savo mokinimą iš religinės pusės imdama. Dailė, tartum, yra virš gyvenimo. Dailė—"dieviška." Dailininkas—"pranašas." "Grožybė"—virš viso gyvenimo. Turgenievas sakydavo, kad jam Venera Milloskaja neabejotinai perstato revoliucinius principus 1789 metų.

Todel buržuazija ir negalėjo sutverti mokslinės teorijos dailės reikale. Ji "brangino" pačius dailės tvarinius. Juos užsakydavo ir apmokėdavo. Ir tuom pat laiku sakydavo, būk piešėjas nei nuo jos socialio užsakymo, nei nuo jos pinigų nepriklausomas. Tartum, jis laisvas, neutralus ir pasiduoda tik "dieviškam veiksmui." "dieviškai įkvėpimo kibirkščiai" ir tt. Už to "veiksmo," tos "kibirkšties", už jų ar kitų dailės tvarinių, ji nematė (nenorėjo matyti) jokio ekonominio, jokio visuomeninio proceso. Nenorėjo matyti, nes jai klasiniai buvo naudinga tverti dailę "pagal paveikslą ir atvaizdą dievo,"— perstatant dailės supratimą, tartum ji yra "bendražmoniška" (žmonės broliai, o ne klasiniai priešai) meilė ir teisingumas. "Nuo žmogaus,"—gražiai formulavo Richard Wagner,—"reikalaujama buvo tik tikėjimo, tai yra pripažinimo savo menkumo ir atsisakymas nuo bent kokio asmens pasiryžimo išeiti iš tos padėties."

Už tokio ideologijos užtvaro buržuazija ramiai miegojo. Buržuazijos tarnystei ji pritaikė ir dailę, sudarant dogmą jos "laisvės," "šventumo," "dieviškumo" ir tt., pastatant ją greta su religija.

Kiekvieną kartą, kaip buržuaziniai teoretikai bandė sistematizuoti prityrimus dailės į kokią-nors mokslinę sistemą, jie atsimušdavo į tą pat piešėjo, "dieviškumą," kuris į bent kokius rėmus ir įstatus neįtalpinamas, nes būk tada jis nustotų būti (buržuaziniu supratimu) piešėju. Tokiame priešingume ir paskendo visi bandymai moksliniai išaiškinti dailės tvarinius.

(Toliaus drg. E. Beskin aiškina, kad belgas Mikiles dar 1847 metais norėjo dailę išaiškinti moksliniai ir parašė septynis tomus, bet niekas neišėjo. Tik I. Ten (francūzas) kiek toliaus pastumėjo dėstymą, bet jis jau įėmė piešėją, dramaturgą ir abelnai dailės tvėrėją, neskirdamas nuo gyvenimo sąlygų—Vert.)

* * *

Kad dailės tverėjas nėra neprigulmingas, kad jis priguli nuo ekonominiai visuomeninių sąlygų, tai parodo, kad piešėjai net į tuos pat dalykus, o prie skirtingų sąlygų kitaip žiūri. Dabar mes matome labai daug paveikslų, kuriuose yra gražiai vaizduojami kalnai. O buvo laikai, kada kalnai buvo "negražūs" ir niekas nenorėjo jų paveiklus piešti.

Del žmonių, gyvenusių septynioliktame šimtmetyje kalnai buvo priskaitomi prie neperėinamųjų, buvo kliutimi prekybai ir tt. Ir todel del žmonių tos gadynės jie buvo "negražūs". Nes gražus, kaip sako K. Marksas knygoje "Anti Diuringas," yra tik tas, kame žmogus "mato gyvenimą, kaip jis jį supranta." Žmogaus supratime 17-tame šimtmetyje kalnas buvo tuom, kas kliudė jo gyvenimui. Technika dar nežinojo priemonių prie kalnų nugalėjimo, o ekonomika to jau reikalavo. Visiškai pasikeitė tą pažvalga, kada žmogus išmoko tverti gyvenimą ir ant kalnų ir tarpkalnėse. Kada kalnų gilumoje pasigirdo atbalsiai kirvių ir kitų irankių, o dar daugiau tas pasikeitė mūsų laikais, kada per kalnus perkirsta tuneliai, kada gelžkeliai pravesti ir traukiniai greitai bėga, kada per pačius augščiausius kalnus skrajoja orlaiviai. Visa tai imant domėn ir palyginant su miestu, sudaro pas dabartinius gyventojus persistatymą kalnų *gražumo* tiek, kiek jie dabar nekliudo gyvenimui, kokį mes suprantame.

Kodel kalno gražumas neužima visą dailės istoriją? Mikel Angelo ir jo gadynės dailininkai visai nepaisė kalnų. Italijoje kalno piešimas prasidėda tiktai pasikeičiant gyvenimo aplinkybėms—17 ir 18-tam šimtmečiuose kalnų piešinių veik nerandame. Devynioliktame šimtmetyje taip vadinama—francūzų barbizonų dailės mokykla: Russo, Diunpe, Korę ir kiti jau piešia kalnus. Kodel? "Todel,"—atsako G. V. Plechanovas,— "kad Francijoj pasikeitė visuomeniniai santikiai, o kartu su jais pasikeitė ir psichologija francūzų." Įvairiose epochose visuomeninio išsiplėtojimo žmogus gauna įvairius gamtos įspudžius todel, kad jis žiūri į ją iš įvairių taškaregių.

Vertė—*D. M. Š.*

Rinkimų Kampanijai

Bruzda rinkimų propagandistai...
Smarkiai darbuojasi mūs komunistai
Vieni štai kalba, laikraštin rašo;
Kiti ve eina ir talkos prašo.

Bagočiai gi, ką mus išnaudoja,
Tai Hooveriui milionus kloja.
O kiti dar Rooseveltą perša,
Ir čia pinigų jieji daug kemša.

Į tuos rinkimus ir politikas,
Ein ir dvasiškis Tamas plikasis,
Socialfašistų paskirtas jis,
Prieš buržuazus šliaužiot kaip angis.

Republikonai ir demokratai—
Socialistai tai jųjų ratai.

Bet prieš juos dirba Kompartija,
Mūsų narsi kovos armija.
Ji darbui duonos reikalauja,
Turčių trupinių nemaldauja.

Fosteris, Fordas tai mūs kandidatai,
Laimėt mūs klasės čampionatui.

Visų pirm bedarbių apdrauda;
Mūs darbas—Kompartijai talka.
Šiai Partijai ranką paduokim,
Už Fosterį-Fordą balsuokim!

Jaunutis.

Nebėgk Į Šalį

Nebėg į šalį, kovą pradėjus,
Nes dezertyru liksi tu—
Nelauk, kad kitas, kovą laimėjęs,
Dalį ir tau josios duotų.
Stok į mirtiną kovą su priešu,
Juk ginklą pakelti gali;
Laimėję kovą, steigsim Sovietus—
Galą skriaudoms savo šalyj.
Žiūrėk, kaip darbas verda Sovietuos;
Kaip Azijos jau rausta rytai;
Kaip Vokietijoj liejasi kraujas—
Klasių kovoje žūva šimtai...
Pradėtą kovą tęsk iki galo,
Kitaip dezertyru liksi.
Sukaupkim drąsą, energiją, valią—
Į sprendžiamą mūšį visi!

Alas.

15-VIII-32 Huntsville, Canada.

Kariaut Prieš Karo Rengimą

Vėl buržujai dirba ginklus,
Godūs plėšti ir pelnautis;
Dieną naktį pina pinkles
Karą kad greičiau sukelti.
Rengia baisią kraujo puotą,
Šiurpas purto visą žemę;
Niaukiasi pasaulio skliautas,
Praeitis žudynių temia.
Zimbins kulkos ponų šoki,
Kapitalams didins plotus;
Iš minių mirties bus juoko,
Trepsiant griūvėsių fokstrotus.
Bet pasiutusį rengimą
Sukliudys ranka pūslėta:
Pasaulinis sukilimas
Padarys visur Sovietus.
Juo labyn pasaulis niaukias,
Juo baisesnis grįžta karas,
Dar griežčiau jam karą skelbkim
Visos žemės proletarai.
Į beklasinę gadynę!
Į visų tautų vienybę!
Proletariška tėvynė—
Kelias į taikos grožybę.

V. Meilutis.

Clown George--Klaunas Jurgis

Sovietų Sąjungos judis, Ukrainoje gamintas; Alexandro Soloviejavo direktyva. Mėgėjai-artistai žymiausias roles vaidina Z. D. Kourdiumova, P. P. Repnin, N. Z. Nademsky, N. N. Palnikov, N. V. Koučinsky; paskiaus kareiviai, kaimiečiai.

Šitas veikalas vaizduoja piliečių karą Ukrainoje. Be to, reikia pasakyti, kad kiti Sovietų Sąjungos piliečių karo laikų veikalai daugiau vaizduoja kovas miestuose. "Clown George" kaip tik priešingai,—šitas judis vaizduoja kovas laukuose, giriose. Perstato, kaip Raudonoji Armija kovojo su baltagvardiečiais.

Pirm veikalo parodoma keli istoriniai vaizdai, kuomet francūzai siekė užkariauti Maskvą. Tai Napoleono žygiai 1812 metais. Čia yra gera muzika—symfonija ir choras.

"Klauno Jurgio" rolę vaidina N. Z. Nedenskis. Jurgis, buvęs cirke klaunu, bet piliečių karo laiku ir jam tenka kariauti su imperialistais, kurie veržėsi į Sovietų Sąjungą. Jurgis buvo revoliucinės kaimiečių ir kareivių armijos kompanijos raštininkas. Bet kamandieras juo buvo nepasitenkinęs. Kaipo "sorkininkas," Jurgis nesilaikė disciplinos, kuomet nereikėjo tikrai pavojingai kariauti su priešais. Revoliucinėj armijoj jisai laiką leidžia su bezdžionėmis, meškučiais ir kitais gyvuliais. Vienok pas jį matėsi ištikimybė revoliucijai. Lojališkumo jame užteko.

Revoliucinės armijos kompanija apsistoja prie girios. Čia matosi ir žvėrių, slankioja prie karo raštinės ir gyvatė, kuri net rašalą paverčia ant kamandieriaus stalo. Čerapokas naudojama kaipo kempynė rašalo sušluostymui. Veikia ir kiti gamtiniai gyvūnai. Čia sceną labai paįvairina šios gamtinės aplinkybės.

Pagaliaus suruošiama kaimiečiams cirkas. Klaunas čia įtraukia visus gyvulius į "aktorių" štabą. Šuo—vaidina sociafašistą, bezdžionė—francūzą generolą ir tt. Pats klaunas ir armonistas sudaro visą "kapeliją." Kaimiečiai pilnai pasitenkina.

Bet čia pajunta priešas. Imperialistų orlaivis pradeda mėtyti bombas į susirinkusius kaimiečius, kuriuos klaunas su visa savo "armija" linksmina. Išvaiko ramų gyventojų susirinkimą. Karas—vėl visi imasi už ginklo. Mūšiuose liekasi sužeistas kamandieras.

Kyla klausimas sunkios pareigos. Būtent, reikia patirti baltagvardiečių frontas. Tai labai svarbi problema. Čia reikia gudraus ir apsukraus vijurko. Jurgis klaunas kaip tik tinka šiam darbui. Iš juokdarystės ruošiasi svarbiam, pavojingam ir rizikingam darbui. Jisai apsitaiso pavargėlio magiko maskomis. Drąsiai eina tiesiai į baltagvardiečių karo stotį. Pirmiausia čia jisai pradeda rodyti "magiką," kaip "galima padaryti" iš tabako auksiniai pinigai. Bet bedarydamas tokius "hokus pokus," užmeta paklodę generolam ant galvos, pagriebia raportą iš baltagvardiečių fronto, ir—atgal į savo frontą!

Tai vienas klauno karžygiškas laimėjimas. Paskiaus, su šia klauno pagelba, jau sekasi kariauti. Bet sprendžiamame mūšyje krinta kamandieras. Revoliucionierių armija pradeda svyruoti, krikti. Be vado, nėra jėgos. Klaunas eilėse kariauja ir pastebi šį trukumą.

Bet kas klausys, kaipo nedisciplinuoto. Jam vesti armiją negalima. Tad čia klaunas persirengia į drabužius kritusio kamandierio. Pasidaro lygiai tokią maską, kaip kad karo vadas ir leidžiasi į frontą. Čia jisai vadas, atitaiso krinkančias eiles. Sustiprina kareivius, laimi mūšius, bet pats kovoj krinta. Nugabentas į ligoninę jisai pasirodo, kas jisai tikrai buvo. Čia klaunas Jurgis miršta, bet *kova jau laimėta!* Revoliucijos armija išvesta į laimėjimą, į pergalę.

Tokia pabaiga šio judžio. Gerai skamba balsai, apsčiai yra dainų. Pagaliaus šiame judyje yra daugiau realaus gyvenimo, negu kad kituose Sovietų Sąjungos judžiuose. Žiūrėtojas pilnai pasitenkina šiuo judžiu, kaipo meno kūriniu ir kovotojų laimėjimu.

V. B.

Šis Tas Apie Meną

Mes dar negavome iš Massachusetts valstijos menininkų žinių apie pasekmes d. Šalinaitės maršrūto. Tai negerai. Reikia apie tai parašyti į mūsų skyrių.

Mes turime visapusiai žiūrėti į mūsų meno reikalus. Reikia parašyti į laikraščius apie veikimą ir nuveiktus darbus. Draugė Šalinaitė eilėje mūsų chorų laikė prelekcijas. Kokios jų pasekmės, kaip į tai atsiliepė jaunimas? Tai klausimai, apie kuriuos reikia parašyti.

* * *

"Hamletas" Maskvoje daro gerą įspudį, sako veikalų rašytojas Elmer Rice. Kuomet New Yorko Broadwėje teatrai yra tušti, tai Maskvos teatrai pilni darbininkų. Tai toks skirtumas tarpe Maskvos ir New Yorko.

Elmer Rice buvo Sovietų Sąjungoje apie keturis mėnesius ir kaipo veikalų rašytojas ir rengėjas teiravosi apie teatrus darbininkų šalyje. Šitas amerikietis pareiškė, kad Sovietų Sąjungoj "teatras yra stebėtinai populiariškas." Iš veikalų "Hamletas" yra labai mėgiamas. Kuomet Amerikoj rimtesni veikalai neturi pasisekimo.

* * *

Tarpe Sovietų Sąjungos proletarinių rašytojų dar eina kova. Jų tarpe yra tokių, kurie perdaug toli dar atsilikę nuo proletarinių rašytojų. Yra taip vadinami "keliautojai," kurie dar nepritapo prie marksistų-leninistų rašytojų, o pasitraukė nuo buržuazijos.

Proletarinių Rašytojų Sąjunga stengiasi šiuos pakeleivius pritraukti arčiau prie proletarinių rašytojų.

Yra ir kita kraštutenybė. Tai kraštutiniai "materialistai." Šie pertoli eina ir lieka garbintojais "metalinio dievo." Jie vadinasi daugiau industrialistais. Paskutiniu laiku New Yorko Times praneša, kad ir šita kraštutenybė atmetama. Ši srovė buvo išmetus iš literatūros romansą. Bet ši pažvalga buvo sukritikuota ir pastaruoju laiku atmesta.

* * *

Sovietų Sąjungoje pradėjo rašyti darbininkų teatro istoriją. Pirmas tomas jau greitai bus gatavas. Istorija apims laikotarpį nuo vasario revoliucijos 1917 metų iki paskutinių laikų.

Visa teatro istorija sudarys kelis tomus. Šiame veikale darbininkai ras didelį šaltinį medžiagos darbininkų menui. Jame bus gana gerų lekcijų ir pamokų, kaip darbininkų teatras turi veikti.

Be abejonės, bus ir gerų nurodymų, kurie reikalingi mūsų veikime.

* * *

Sovietų Sąjungoje vienas Vokietijos judžių direktorius gamina judį, kuris vadinasi "Black and White" (Juodi ir Balti). Šiame judyje bus rodoma negrų darbininkų gyvenimas Amerikoje. Veikalas palies ir laikus, kuomet Amerikoj negrai buvo vergai.

Aktoriai surinkti tiesiog iš Amerikos pačių negrų. Dar birželio mėnesį pribuvo Maskvon 22 negrai iš Amerikos del vaidinimo šiame judyje.

Judyje bus parodyta, kaip negrai darbininkai persekiojami ir linčiuojami Amerikoj.

* * *

Mūsų Sąjungos vajus jau veik čia. Draugai, visi pasirūpinkite, kad rugsėjo mėnesį mes galėtume gerai išnaudoti gavimui daugiau narių į mūsų chorus. Šį mėnesį kaip tik laikas jau pradėti rūpintis apie sezono veikimą ir mobilizavimą mūsų jėgų veikimui.

Reikia gerai prisirengti, kad mūsų vajus būtų sekmingas. Išrinkite komisiją ir vajininkus. Su vajumi reikia pradėti ir abelną propagandą už mūsų chorus, už palaikymą narių ir jų lavinimą. Supažindinkime mūsų organizacijos narius su proletariniu menu.

V. Bovinas.

Žingsnis Padarytas—Reikia Aiškesnio Pasukimo

Apie Amerikos lietuvių proletarinę poeziją mes jau esame davę eilę straipsnių. Ne pro šalį bus čia apsistoti atskirai prie pačio *"Proletarų Meno"* — proletarinės dailiosios literatūros ir meno skyriaus prie **"Laisvės"**. Tat dar ir todel svarbu, kad šiame skyriuje kaip tik atsispindi ne tik kad dailiosios literatūros, o ir meno organizacijų bendrai darbas ir augimas.

Jeigu pavartyt senesnius, J. Nalivaikos laikų "Proletarų Meno" lapus, tai sulig įėjusios mados gera pusė "Proletarų Meno" buvo užpildoma laiškais ir protokolais "Iš centro raštinės, kas kokį laišką parašė tais laikais oportunizmu permirkusiam J. Nalivaikai, kur koks choras ką pasakė ir pan. Išrodyt, kad proletarų menas ir proletarinė literatūra pasibaigia tais laikais užsiskleidusia nuo masinio veikimo, nuo masinės revoliucinės darbininkų kovos ir toj kovoj ugdomos proletarinės literatūros ir proletarų meno bendrai centro raštinėj, ir bendrai J. Nali-

(Tąsa 4-tam Pusl.)

Inkvizicija

Keturių Aktų Drama Su Dainomis
Kaina 50 c.

Šitas veikalas labai gerai nušviečia dabartinės Lietuvos darbininkų gyvenimą, kovas ir Smetonos valdžios inkvizicijas, kurias ji daro darbininkams. Šiuose kankinimuose policija ir milicija bado darbininkų panages ylomis, degina elektra, muša šampolais, lankais varžo galvas ir kitokius kankinimus daro darbininkams, kurie kovoja prieš fašizmą.

"Inkvizicijoj" šie visi veikimai Lietuvos valdžios yra gerai nušviesti. Tad šį veikalą reikia kiekvienam perskaityti. Ne tik vaidintojai, bet kiekvienas darbininkas turi "Inkviziciją" perskaityti. Šį veikalą parašė draugas, kuris pats perėjo tas visas inkvizicijas.

"Inkviziciją" parašė d. Palanta. Išleido Meno Sąjunga. Kaina 50 c. Kurie draugai norite gauti veikalo platinimui arba sau, rašykite ir siųskite pinigus Meno Sąjungos sekretoriui:

V. Bovinas,
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

Drama Apie Tom Mooney

DETROIT, MICH. — Susipratę darbininkai ne tik kovoja prieš buržuazinės sistemos nedorybes, bet stengiasi galimais būdais pagelbėti ir finansiniai tiems darbininkų klasės nariams, kurie per daugelį metų visai nekaltai yra pūdomi kalėjimuose. Tik už tai, kad jie teisingai kovojo už darbininkų reikalus, tai kapitalistai juos pūdo. Detroito Gelbėjimo Tom Mooney Komitetas, rugpjūčio 6 d., Belle Isle parke, suvaidino Tom Mooney teismą, trijų veiksmų dramą. Tai labai gyvas ir žingeidus veikalas. Veikalą darbininkai matydami, labai nustebo, kaip Tom Mooney yra nekaltai nuteistas visam amžiui kalėjiman.

Veikalas labai aiškioj formoj, anglų kalboj, parašytas. Jame iškeliama San Francisco kapitalistų suokalbis prieš darbininkų vadą Tom Mooney.

Matyti veikalą susirinko tūkstančiai ir daugiausiai dirbtuvių darbininkai. Buvo nemažai ir lietuvių darbininkų. Žinoma, priešai nesilanko į tokius perstatymus, nes jiems įsako Romos agentai ir kiti buržuazijos gizeliai, kad nieko gero darbininkai tokiuose perstatymuose nuveikti negali. Bet lošiant aktoriams graudu darosi, kaip Tom Mooney advokatai iškelia visokius buržuazijos suokalbius prieš jį. Idant kuogreičiausiai į kalėjimą įgrūdus kovotoją už darbininkų reikalus, buržuazijos advokatai ir kiti suokalbininkai (kaip veikale atvaizduoja), daro visokius užmetimus ant Tom Mooney.

Teisme parodo, kokias knygas Tom Mooney skaito, kad jis visos yra revoliuciniškos, marksistinės, kad Mooney yra revoliucionierius ir gălų gale net netiki į dievą. Taip visame veikale rodoma klastos, užmetimai ir kaltinimai.

Mooney pusės advokatai priparodo aiškius faktus, kad Mooney nekaltas ir neteisingai ant jo metama kaltinimas. Bet teismas laikosi savo.

Trečiame veiksme, kada lošėjas "Tom Mooney" kalba, kada jį nuteisia į kalėjimą visam amžiui, jis dar daugiau iškelia faktų ir suokalbių. Jis parodo, kaip pūvanti kapitalizmo sistema elgiasi neteisingai. Tik del to, kad jis neatsisako kovoti už darbininkų reikalus, tai jį teisia amžinai. Yra ir juokingų sceniškų vaizdelių, ypač kuomet advokatai stato klausimus "Tom Mooney", ar jis tiki į dievą. Tuomet "Tom Mooney" atsako jiems aiškioj formoj, kad jis neturįs laiko galvoti apie nors kokį išmislintą senų laikų "dievą". Jis tik galvoja, kaip padaryt galą buržuazijai ir visai sistemai, del kurios kenčia darbininkai. Kaip prieiti prie tų darbininkų, kurie nėra organizuoti, sako "Tom Mooney", yra daug svarbesnis klausimas už jūsų dievą.

"Aš ir dabar matau", tęsia "Tom Mooney" "kad darbininkai pekloj gyvena, o jūs esate jų dievai ir velniai"! Veikalas parodo, kaip nuteisia T. M. nekaltai. Kuomet jam duoda kalbėti (einant į kalėjimą) teisėjas, nors prie jo ir policija stovi, Tom Mooney pasako paskutinę griaudingą, gyvą prakalbą, kad jis gynė ir gins darbininkų reikalus.

Nors ne iš paties Tom Mooney lūpų užgirsta vaidinimą žiūrėtojai, bet daugelis pasimokina iš jo, nes tas viskas parodo aiškioj formoj. Perstatant veikalą, ponas Murphis buvo ir policijos nemažai atsiuntęs, kurie žiopsojo nosis

(Tąsa 4-tam pusl.)

MENO SKYRIAUS DALIS

Žingsnis Padarytas--Reikia Aiškesnio Pasukimo

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

vaikos ir už jo pečių stovėjusių tada "Proletarų Mene," Prūseikos, Seno Vinco ir panašių renegatų laikų "Proletarų Menas" galima charakterizuoti, kaip oportunistinė, palaida bala. Tai puikiai charakterizuoja pats J. Nalivaika 1 d. lapkričio, 1930 m. "Laisvės" "Proletarų Mene," spjaudydamas ugnim į **d. Komunisto** kritiką žalingų **Buolio Šūnaus** eilių **"Būkim Smagūs."** Pas J. Nalivaiką skaitome: "jeigu jau draustina sakyti "būkime smagūs" del to, kad bedarbė siaučia, tai irgi neišlaiko kritikos. Kiekvienas, kad ir piemeniškos dainos suniūniavimas, užgavimas kokio nors muzikalio instrumento, kuris iššaukia melodiją, kelia smagumą. Reiškia, dabar viską meskime laukan, o užėjus geresniems laikams, susinešime atgal." Štai oportunizmo platforma: sulig tokio oportunistinio recepto ne proletarinis poetas turi valdyti "instrumentą" ir jį užtaisyti groti jo reikalams, o tas instrumentas turi vedžioti jo "sielos jausmus." Ir jeigu tas "instrumentas" šaukia ne į kovą, ne mokina proletariatą kovos, o traukia jį nuo tos kovos, siūlo jam "linksmintis" kuomet bedarbė, alkis badas klaidžioja ištinusiomis prekių ir įvairių gaminių perteklium Amerikos didmiesčio gatvėmis, tai sulig oportunistinio recepto traukti tuos bedarbius ir plačias darbininkų mases į kovą—ne proletarinės literatūros uždavinys.

Sąryšyj su paskutinių metų bendrais pasikeitimais ir kovos paaštrėjimu prieš oportunizmą ir renegatus Amerikos lietuvių tarpe jaučiamas pagerėjimas ir pačiam "Proletarų Mene." Pirmiausia tai jau liūdija pačio "Proletarų Meno" didenis prisiartinimas prie konkrečių proletarinės literatūros ir meno klausimų, iškėlimas ir įsitraukimas į aktingą proletarinės literatūros darbą visos eilės naujų draugų, daugiausia iš darbininkų tarpo, praktiškas priėjimas prie sudarymo darbininkų literatinių grupių, kritikos ir savikritikos augimas. Kaipo teigiamą "Pr. Meno" reiškinį reikia pažymėti, vietoj skelbimų ir sausų organizacijų protokolų, talpinimą atskirų apysakaičių, vaizdelių, netgi mažų scenos dalykėlių "Pr. Meno" skyriuje. Tai ne tik kad priartina patį "Pr. Meną" prie prolet. meno klausimų bendrai, o ir duoda progos lavintis ir įsitraukti į literatūrą visai eilei naujų draugų. Šita kryptim ir toliau turi eiti "Pr. Menas." O be to "Pr. Menas" visai vietoj pradėjo nagrinėti proletarinės muzikos, kino (ypatingai apie SSRS) klausimus. Reikia tik labiau nuodugnesnio ir kritiško šių klausimų nagrinėjimo, nesitenkinti bendrais išgyrimais, kaip tai tankiai būna kalbant apie SSRS kino filmas (judžius).

Neapsistodami plačiau ties visa pastarųjų metų "Proletarų Meno" poezija, apie kurią jau nemaža buvo duota nuodugnesnės kritikos "Priekale" ir pačiam "Proletarų Mene," mes vis tik negalim čia praeiti nepaminėję visos eilės naujų proletarinėj literatūroj pradedančių dalyvauti draugų ir jų kūrybos. ypatingai ryškesnius iš jų, kaip pav., **Rl. Svyrunėlis, Jonyla** ir **Palanta.** Šalia **Buolio Šūnaus, St. Butkaus,** vietoj nužengusio į renegatų pelkes Seno Vinco, čia mes matome gan ryškiai besireiškiančius naujus, tiesa, dar jaunus, draugus iš darbininkų tarpo, kurių kūryba savo revoliucine dvasia žymiai prisiartina prie proletarinės literatūros uždavinių: atidengti trūnyjančio kapitalizmo prieštaravimus, ugdyti revoliucinį proletariato pasirįžimą kovon, tarnauti revoliuciniam proletariatui ir jo partijai jo kasdieninėj kovoj darbininkų masių mobilizavimui ir šaukimui į kovą prieš bedarbę, prieš badą, prieš didėjantį antisovietinio karo pavojų, prieš buržuazijos reakciją, rodant plačiom masėm išeitį—per kapitalistinio surėdymo nuvertimą—į socializmą. Šitoj plotmėj pasukimas yra ne tik kad pasirodžiusių naujų vardų kūryboje,—jis jaučiamas ir St. Butkaus, o taip pat dalinai ir B. Sūnaus paskutinėse eilėse. ("Viena iš Eilės"—"L" No. 50, 1932 m.), nors pastarose, toli gražu, dar nepakankamai. Tačiau visa eilė draugų rašydami eiles visai neatkreipia kiek daugiau domės į **kokybinę** jų pusę, ir pirmais nevykusiais mėginimais stengiasi užpildyti visų komunistinių laikraščių skltis. Ypatingai tai reikia pažymėti d. Palantai, bet neliuosi nuo to ir kiti pradedantieji. Sueiliuosi, kad mums reikia kovot, kad kapitalistas—tai tyronas, siurbėlė, kad aplinkui bedarbė ir skurdas, ir manai, kad čia jau proletarinė poezija.

Paprastas fotografinis kapitalistinio surėdymo prieštaravimų rodymas bei pigi, paviršutinė, dekleratyvė sueiliuota agitacija—tai dar ne proletarinė literatūra. Proletarinis realizmas privalo ne fotoaparato pagelba rodyt gyvenimą, o sugebėt jį parodyt tikrame jo prieštaravimų nuogume, tankiausia pridengtame įvairiais šydais, maskomis ir kvarbomis. Nuplėšt tuos šydus, parodyt tikruosius gyvenimo varyklius—klasių kovą ir revoliucinės išeities iš krizio proletariatui būtinumą per kapitalistinio surėdymo nuvertimą paprastuos, kasdieniniuos proletariato gyvenimo ir jo kovų, o kartu ir pūvančio kapitalizmo prieštaravimų ir jo šlykštumo vaizduos—štai proletarinės literatūros uždavinys.

Iškėlimas ir traukimas į proletarinę literatūrą visos eilės naujų draugų iš darbininkų tarpo yra nemažas paskutinių metų "Proletarų Meno" užsitarnavimas, kuris šitoje srityje, reikia pasakyt, geriau gal, negu kita Amerikos komunistinė lietuvių spauda, mokėjo panaudot tą konkrečią "Priekalo" kritiką ir nurodymus, kuriais "Priekalas" pastoviai užsiima proletarinės literatūros klausimuos.

(Daugiau bus.)

DRAMA APIE TOM MOONEY

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

nuleidę ir vaikščiojo, kaip gandrai po lanką. Perstatyme buvo renkamos gelbėjimui Tom Mooney aukos ir dalinamos blankos.

Apie pačius lošėjus, tai galima pasakyti, kad visi gerai lošė. Jie yra parinkti visi profesionališki lošėjai, susipratę darbininkai. Gynimo Komiteto veikalas Detroite perstatytas jau antru kartu, kuris sutraukia tūkstančius žiūrėtojų. Jis turi savo geresnę vertę, negu buržuaziniai judžiai ir kitokie jų agentų spyčiai.

A. Menininkas.

SHENANDOAH, PA.

Lyros Choro Darbuotė

Rugpj. 19 d., įvyko Lyros Choro susirinkimas. Organizatorius drg. K. Motuza išdavė gerą raportą iš choro veikimo. Bėgyje pastarųjų trijų savaičių, choras narių skaičiumi veik padvigubėjo. Lyros Choras smarkiai rengiasi del "Laisvės" pikniko, kuris įvyks rugpj. 28 d., Valley View Parke, Wilkes-Barre, Pa., kad sukirtus Aido Chorą dainavime.

Kadangi šioj apielinkėj prasideda tarptautinis veikimas, kuriame ir Lyros Chorui prisieina dalyvauti, todel nutarta pradėti mokintis ir angliškų revoliucinių dainelių.

Nutarėm šį sezoną sulošti "Alkį". Komisija: Kuzmickas, Motuza ir Žemaitis tuoj imsis darbo, kad lapkričio mėnesį galėtume pastatyt scenon "Alkį".

Lyriečiai plačiai diskusavo užpuolimą ant dienraščio "Vilnies". Kadangi išde pinigų yra mažai, tad nutarta rengti pikniką, rugsėjo 4 ir 5 ir geroką dalį pelno skirti "Vilniai" apsigynimui nuo užpuolikų. Piknikas įvyks šalia kapinių, rusų piknikų vietoj. Bus gera muzika šokiams. Turėsim ir programą.

Lyros Choro Koresp.

ROCHESTER, N. Y.

Rochester lietuviai darbininkai gerai darbuojasi rinkimų kampanijai, kad pagelbėjus Komunistų Partijai geriau vesti kovas šiuose rinkimuose.

ALDLD 50 kuopa aukojo rinkimų kampanijai $5.00; Daily Workeriui — $5.00; "Vilnies" gynimui nuo juodųjų fašistų — $5.00. Kuopa siuntė telegramus, protestuodama prieš darbininkų persekiojimą.

ALDLD kuopa parsitraukė 50 egzempliorių Komunistų Partijos platformos ir platina tarpe darbininkų.

Gedemino Draugija savo susirinkime, 12 dieną rugpjūčio, aukavo $5.00 Daily Workeriui ir surinko $4.75. Tai viso jau pasiuntė $9.75. L.D. ir P. Kliubas aukavo Komunistų Partijos rinkimų kampanijai $5.00. Be to, kliubas išrinko delegatus eiti per stubas ir rinkti aukas tam pačiam tikslui—rinkimų kampanijai. Reikia priminti, kad šitas kliubas visuomet pasižymi aukomis darbininkų reikalams.

S. ir D. Draugija taip pat parsitraukė 50 kopijų Komunistų Partijos platformos ir platina tarpe narių ir kitų darbininkų.

Pereitą nedėldienį buvo išvažiavimas darbininkų, kad pakvėpuoti tyru oru. Ir šiame išvažiavime draugai darbininkai apkalbėjo rinkimų kampaniją. Apkalbėjus šį klausimą visi nutarė, kad darbininkai turi balsuoti ir agituoti už komunistų kandidatus. Paskiaus, kad paremti kalbas darbais, tai parinkta aukų. Draugė Galinaitienė ir K. Peslys parinko aukų. Aukavo sekamai: J. Miller, K. Peslys, J. Millerienė, Ch. Galinaitis, J. Kalvaitis, V. Žilinskas, Baltakienė ir R. Barauskas—po 25c. Smulkių surinkta 56c. Viso aukų surinkta $2.56. Tai nedaug, bet visgi yra gera parama.

Tai reiškia, kad rochesteriečiai nemiega, bet veikia šiek tiek. Veikimas šiek tiek progresuoja.

"Laisvės" Reporteris.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT, MICH.

RED LAKE, KANADA

Vienas Užmuštas, Antras Neteko Rankos Pirštų

Kanadoje, Howey gold mainose (Red Lake) iš 15 į 16 rugpjūčio, naktinėj šiftoje vienas mainierys, francūzų tautos, tapo užmuštas. Jam užtaisant skyles, dinamitas eksplodavo ir ant vietos jį užmušė.

Tą pačią naktį antram darbininkui, italų tautos, malūne, kur akmenis mala ir išskiria auksą, kokiu tai būdu nutraukė rankos pirštą.

Tai vis kapitalistų aukos. Kadangi darbininkai varomi paskubomis dirbti; neturėdami nei laiko save apsisaugoti, norėdami daugiaus padaryti, kad įtikus bosams, kad kartais nebūtų pavaryti iš darbo, turi skubėti. Tokiu būdu atsitinka ir visokių nelaimių.

Emigrantas.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

CLIFFSIDE, N. J.

ALDLD. 77 kp. susirinkimas įvyks antradienį, 30 d. rugpūčio, Mažeikos svetainėje, 185 Jersey Ave., 8 val. vakare. Visi nariai dalyvaukite, nes yra labai svarbių reikalų aptarti. Taipgi bus nominuojami kandidatai į Centro Komitetą 1933 metams.

Sekr. **Dzevecko.**

(204-205)

SHENANDOAH, PA.

Pakeičiama Pikniko Dienos

Buvo pranešta "Laisvėj," kad Lyros Choras rengia pikniką rugsėjo 4 ir 5 dienomis. Šiuomi pranešu, kad mūsų piknikų dienos pakeičiamos. Piknikas įvyks rugsėjo 10 ir 11, nes pirmiau skelbiamomis dienomis pikniko vieta užimta kitų. Kurie dalyvausite Lyros piknike, įsitėmykite dienas: šeštadienio vakare, rugsėjo 10 ir sekmadienį, 11 rugs., nuo 10 val. iš ryto, šale rusų kapinių.

Lyros Choro Koresp.

(204-205)

MONTELLO, MASS.

Rugpjūčio 31 d. bus svarbios prakalbos apie valdžios ir lietuviškų fašistų užpuolimus ant darbininkų dienraščio "Vilnies," Chicago, Ill. Areštuota du redaktoriai ir administratorius. Warrantai išimta areštuoti visus redaktorius ir Board Direktorių Tarybą. Drg. J. Siurba, "Tiesos" redaktorius paaiškins arešto priežastis ir apie pat, teisma. Visi būkite Tautiško Namo svetainėje, serėdos vakare. Ginkite savo dienrašti nuo neprietelių.

(203-204)

PATERSON, N. J.

ALDLD. 84 kp., LDSA. 38 kp. ir TDA. kp. piknikas įvyks nedėlioje, 28 rugpjūčio, ant Višniausko ūkės, prasidės 10 val. ryte. Likęs pelnas bus skiriamas gynimui 5 Patersono kalinių. Taipgi ALDLD. 84 kp. mitingas atsibus čia pat, tyrame ore.

FREEHOLD, N. J.

Lietuvių Ukėsų Kliubas rengia pikniką, kuris įvyks 4 d. rugsėjo. Bus įdomių pamarginimų, kaip tai, lenktynės bėgime, laimėjimai ir t.t. Bus skanių užkandžių ir gėrimų. Gera orkestra grieš lietuviškus šokius.

(202-204)

PHILADELPHIA, PA.

Masinis Išvažiavimas

Philadelphijos visos darbininkiškos organizacijos rengia išvažiavimą T. Darb. Apsigynimo naudai, 28 d. rugpjūčio, Burlholme Park. Visi draugai pasistengkite įtraukti kuo daugiausiai publikos, nes TDA labai reikalinga parama: daug politinių kalinių kenčia kalėjimuose, daug areštuotų per visą šalį, kurie laukia teismų. Klasių kova didėja ir bile dieną mes patys galime susilaukti tos pačios padėties. Oras atvėsta, karferis tik vienas davažiuoti. Ant šio išvažiavimo bus sutvertas prezidentinių rinkimų kliubas ir bus apkalbama visa tvarka "Laisvės" pikniko. Dalyvaukite kuo skaitlingiausiai, Karą imkite No. 50 ir persimainykite ant 26; galit važiuoti subway ir paimkit karą No. 26 ant Erie. Ave.

Komisija.

(100-104)

SKAITYK LAISVE IR KITIEMS UŽRAŠYK

"LAISVĖS" NAUDAI PIKNIKAS

PHILADELPHIJOS APIELINKĖJE

Nedėlioje, 4 Rugsėjo=Sept., 1932

RENGIA PHILADELPHIJOS DARBININKŲ ORGANIZACIJOS

VYTAUTO PARKE,

HULMVILLE PIKE IR GALLOWAY RD., PHILA.

Sietyno Choras iš Newark, N. J., Yra Pakviestas Dainuoti Šiame Piknike

Dainuos Aido Choras iš Brooklyn, N. Y., Vadovaujamas B. Šalinaitės, ir Philadelphijos Lyros Choras, vadovaujamas J. Jurčikonio. Taipgi dainuos pagarsėjęs Brooklyno Merginų Sekstetas.

GERA ORKESTRA GRIEŠ ŠOKIAMS

KAROLIS POŽĖLA risis su TONY LACKY; JONAS BAGOČIUS risis su DANY WINERS; JACK BROWN kumščiuosis su GEO. JANSON.

Pradžia 10-tą Valandą Ryte ir Tęsis iki Vėlai Nakties.

Visa programa atsibus ant specialiai pastatytos platformos, taip kad visi galėtų matyti programos dalyvius ir kad turėtų pasitenkinimo. Svečių patogumui bus pastatyta keletas vežimų, kurie nuo gatvekarių vežš publiką į pikniką. Tie vežimai eis kas 15 minučių.

KELRODIS: Gatvekariais važiuokit iki eleveiterio stoties, Frankford Ave. ir Bridge. Iš čia imkite karą No. 66 City Line ir važiuokite iki galo. Iš čia pikniko busai nuveš į parką.

Su automobiliais važiuokite tais pačiais keliais iki karas No. 66 sustoja, iš čia važiuokite tiesiai apie mylę ir pusę už antrų trekių svičiaus, netoli bažnyčios, sukit po kairei ir važiuokit keliu No. 513 apie pusantros mylios. Galima važiuoti ir Roosevelto bulvaru iki South Langhorne ir sukit į Bellevue Ave., po dešinei į kelią No. 513 ir važiuokit 4 mylias į pikniką.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠ "VILNIES" GELBĖJIMO MASINIO MITINGO

(Tąsa nuo 6-to pusl.)

šalin savo purvinus nagus nuo mūsų dienraščio "Vilnies!"

Tokioj sunkioj bedarbėj, kaip dabar, ir tai tapo "Vilnies" gelbėjimui suaukota $57.90. Tai kulka į kaktą jums, revoliucinio judėjimo juodšiai, ir tai dar tik pradžia. Mes ir toliaus remsime "Vilnį," kiek tik galėsime.

Mitingui pirmininkavo drg. D. M. Šolomskas.

Pirmas pasakė drg. Mizara labai įspūdingą prakalbą apie sumokslus lietuviškų Chicagos buržujų ir apie žabangus, kuriuos jie "Vilniai" nuo senai rengė, dabar pagaliaus padarydami pavojingiausią pasikėsinimą ant "Vilnies" gyvasties. Daug ko d. Mizara pasakė iš tiesioginio patyrimo, kurio gavo patsai ilgą laiką gyvendamas Chicagoje.

Užbaigus drg. Mizarai kalbėt, Aido Choro Merginų Sekstetas sudainavo Internacionalą ir porą kitų revoliucinių dainų.

Paskui kalbėjo angliškai d. Lichtenstein nuo Komunistų Partijos newyorkinio distrikto. Jis kalbėjo apie darbininkų uždavinius dabartinėje Komunistų Partijos rinkimų kampanijoje ir kitais dienos klausimais, primindamas ir tikslą priešų, kurie padarė užpuolimą ant "Vilnies."

Toliaus, drg. A. Bimba savo prakalboje nupiešė tą pačią dieną Brooklyno policijos padarytą kruviną užpuolimą ant vietinės bedarbių demonstracijos, kur keturi draugai liko sužaloti ir devyni areštuoti,—tik už tai, kad reikalavo bent mizernos bedarbiams pašalpos, ir išreiškė didelį papeikimą daugumai lietuvių bedarbių už nedalyvavimą demonstracijoj, kurie tik tarpsaviniai dejuoja pakampėse, bet kovose už bedarbių šelpimą nedalyvauja. Palietė drg. Bimba ir kitus opiausius šių dienų klausimus.

Tapo priimta ir pasiųsta protesto rezoliucija Illinojaus valstijos prokurorui su reikalavimu tuojaus panaikint niekšų skundus prieš dienraštį "Vilnį" išmesti bylą ir paliuosuoti du redaktorius ir administratorių. Taipgi tapo priimta "Vilnies" reikalu šitokia bendra rezoliucija:

"Mes, Brooklyno lietuviai darbininkai, susirinkę į masinį susirinkimą Grand Assembly svetainėje, griežtai pasmerkiame lietuvišką buržuaziją, fašistus ir renegatus, kurie išvien su kapitalistine valdžia pasimojo ant mūsų kovingo dienraščio "Vilnies" gyvybės.

"Mes pasižadam visais galimais būdais remti "Vilnį" ir kitą komunistinę spaudą ir padėti atmušti visus priešų puolimus.

"Mes reikalaujame, kad Illinojaus valstijos prokuroras išmestų "Vilnies" bylą ir paliuosuotų areštuotus draugus.

"Šalin provokatorius ir skundikus! Lai gyvuoja kovingas dienraštis "Vilnis"!"

Prieš mainierių terorizavimą susirinkimas priėmė sekančią rezoliuciją:

"Mes, Brooklyno lietuviai darbininkai, susirinkę į masinį susirinkimą, rugpj. 25 d., Grand Assembly svetainėje, griežtai protestuojame prieš kruvinus žygius anglies baronų ir valdžios Illinojaus valstijoje. Mes pasmerkiame budeliškus žygius šerifų-deputų, kurie jau nušovė du darbininkus ir daugelį sužeidė. Mes griežtai reikalaujame, kad būtų sulaikytos budeliškos ginkluotos deputų jėgos ir leista mainieriams pikietuoti.

Šalin žmogžudžiai anglies baronų bernai! Lai gyvuoja mainierių energinga kova!"

AUKOS "VILNIAI"

Susirinkusieji gana duosniai atsiliepė į "Vilnies" gelbėjimą aukomis:

A. Bimba aukojo $5; Ig. Karpavičius $3.

Po $2 aukojo: J. Weiss, Skuodis, Petruškevičius ir S. Sasnauskienė.

Po $1 davė: Juozas Butkus, M. Lukšienė, Adomaitienė, D. M. Šolomskas, K. Klastauskas, Brasdžionis, K. Sasnauskas, Klimas, J. Vinikaitis, R. G., Semėnienė, B. Benėnas, A. Buddy, Sudentienė, Depsienė, K. Mockus, Tamošiunas, A. Gugis, J. Maroza, J. Siurba, E. Jeskevičiutė, Geo. Warison, J. Mačinskas, J. Barkauskas, Kazakevičienė, ir J. Tamsonas.

Po 50 centų aukojo: P. Višniauskas, A. Balčiunas, A. Burda, Zablackas, Bepirštis, M. Severėnas, J. Benaitis, Viltrakis, E. Yumplot, Kavaliauskienė, J. Grubis ir T. Vasikoniutė.

A. Zablackiutė 35c.

Po 25 centus dėjo: Levanas, Bensonas, Gražys, Ambrozevičia, K. Jotautas, A. Čepulis, Juškienė, J. Grubliauskas, Dumblienė, Zaveckas, Kavaliauskas, P. Jasiulaitis, K. Balčiunas, Pinkus, J. Seeger, J. Krukonis ir Andrijauskienė.

Mitingą baigiant, visi kartu sudainavo Internacionalą.

J. Seeger.

ALDLD. 1 Kuopos Nariams

Draugai ir Draugės! Iš priežasties šaukiamo masinio susirinkimo "Vilnies" reikalais 25 d. rugpjūčio, Grand Assembly svetainėje, tą vakarą negalėjo įvykti A.L.D.L.D. 1 kuopos susirinkimas.

ALDLD. 1 kuopos susirinkime perkėliamas į pirmadienio vakarą, 29 d. rugpjūčio, 7:30 val. vakare. Įsitėmykite visi ir visos ir būtinai dalyvaukite ALDLD. susirinkime, nes bus nominacijos Centro Komiteto kandidatų del 1933 metų.

ALDLD 1 Kp. Valdyba.

KRISLAI

(Tąsa iš 1-mo pusl.)

sės partijos kandidatus, taip jis aiškino tą reikalą, kodel darbininkai ir valstiečiai privalo atiduoti savo balsus už savo klasės kandidatus. Tas buvo Rusijoje 1906 metais. Su tokiais uždaviniais tada susidūrė Rusijos darbininkų klasė, su panašiomis kovomis susiduria dabar Amerikos proletariatas ir biedniejі farmeriai.

Nuolatinis buržuazijos ir kapitalistinės valdžios puolimas ant darbininkų. Ginklų vartojimas, šaudymas mainierių, žudymas kovingų mūsų draugų, puolimas ant darbininkų klasės organizacijų. Fabrikuose ir dirbtuvėse paskubos sistema ir darbo valandų ilginimas bei algų kapojimas. Tai paprasti apsireiškimai Amerikoje klasių kovos lauke. Carizmui padarė galą Rusijos proletariatas, vadovaujant bolševikams, bet caristinės išnaudojimo ir puolimo ant darbininkų klasės priemonės persikėlė į kitas šalis. Ir tam galą padarys proletariatas tik po Komunistų Internacionalo kovos vėliava.

Lenkijoj Teroras Auga

BERLYNAS. — Čionai gauta žinia, kad Lenkijos mieste Kamenec-Volinski du ukrainiečiai darbininkai Barush ir Kovalčuk likosi nusmerkti mirti. Juos kaltina šnipinėjime. Kiti šeši darbininkai laukia panašaus budelių teismo. Šnipinėjimo apkaltinimus primeta fašistai visiems komunistams ir taip revoliuciniams darbininkams.

SCRANTON, PA.

Rugpjūčio 21 dieną įvyko ALDLD. 39-tos kuopos susirinkimas. Tiktai reikia pasakyti, kad draugai mažai lankosi į susirinkimus.

Tapo išrinkta komisija organizavimui K. P. rinkimų kampanijai kliubą. Darbas turi būt vykdomas kaip greit galima. Taipgi draugai nutarė paaukoti $5 delei drg. Fosterio bylos.

Rugsėjo 6 dieną įvyks konferencija Lewiso ir Boylano mašinos, sykiu su Glen Alden Ko. prezidentu Inglis. Konferencija prieš visus mainierius darbininkus, idant nukapojus jiems algas nuo 20 iki 30 nuošimčių, nepaisant, kad dabar mainieriai uždirba viso tiktai po $18 ir dar mažiau į dvi savaites. Jie turi išmaitinti nemažas šeimynas. Bosai nori visai juos badu išmarinti. Inglis'as prirodė, kad visoj šalyj darbininkai "priima" algų kapojimus. Todel mainieriai ne yra tame geresni, kad jie turėtų būti priešingais. Pagal to pono pareiškimą, tai visas šios šalies ekonominis stovis ir pergalėjimas dabartinio krizio, tai algų kapojimas, nes kitaip, sako, laikai niekad nepagerės. Tai taip kalba tas dykaduonis, kuris sėdi šiltoje vietoje. Jam nerūpi sunkus mainierio darbas. Jam rūpi, kaip daugiausia juos nuskriaudus ir padarius kompanijai daugiau pelno. O tu, darbininke, lupk, kaip mulas ir dar padėkavokie už tą keletą centų, ką tau numeta kapitalistai.

Glen Alden Ko. kasyklos jau po du metu ir daugiau, kaip uždarytos. Priežastis tame, sako Inglis, tai mainierių "augštos" algos. Tai tikras judošiskas melas, nes toji pati kompanija prieš užsidarymą mainų, mokėjo tiktai po vieną dolerį už karą anglies. Jeigu gerai pasisekdavo, tai duodavo po du karu "užlioduoti," ir pabaigtas darbas. Ar tai čia blogiau reikia? Duodavo išdirbti tik po vieną ar dvi dienas į savaitę.

Dabartiniu laiku tapo sudėtos mašinos taip vadinamos "shaker chutes" į kasyklas, prie kurių darbas yra labai sunkus. Daugiausia, kur anglis žema, tai reikia dirbti ant kelių per 8 val. Pietų duoda 10 minučių. Ar tai da reikia didesnės vergijos? Jau senesniems darbininkams darbo nėra, nes jų vietą užima mašinos ir jauni vyrai, kurie mažai yra dirbę kasyklose.

Todel visi mainieriai darbininkai privalo stoti į griežtą kovą prieš algų kapojimą ir visą Lewiso—Boylano ir Inglis'o mašiną ir jų sufabrikuotą kontraktą.

39 Kp. Koresp.
Ruseckienė.

MONTELLO, MASS.

Šios apielinkės visų apskričių piknikas įvyko rugpjūčio 6 ir 7 dienomis. Man rodos, kad piknikas buvo pasekmingas. Kalbėjo draugė Karosienė ir vienas negras darbininkas. Negras darbininkas yra kandidatas nuo Komunistų Partijos į Mass. valstijos leitenantus. Aukų surinkta apie 10 dol. rinkimų kampanijai.

Rugpjūčio 14 dieną, P. Balčiunienė surengė pietus. Čia irgi buvo pakelta darbininkų reikalai ir rinkta aukos Tarptautiniam Darbininkų Apsigynimui. Surinkta $11.18.

Rugpjūčio 17 dieną buvo surengta prakalbos Komunistų Partijos rinkimų kampanijai. Kalbėjo d. J. Ballam. Kalbėtojas gerai kalbėjo. Bet galima pastebėti, kad žmonių nelabai daug prisirinko. Matomai, dar kiti laukia "gerų laikų," kuriuos žada ponas Hooveris.

Prakalbose buvo gana diktokai ir policijos, kurią niekas nekvietė į šias prakalbas.

Tą patį vakarą čia likosi apkulti gana gerai du federalės valdžios "sausieji" agentai. Policija jieško kaltininkų. Bet kol kas nesuranda. Vieną jau įtarė, bet jisai ginasi, kad nieko nežinąs apie tą įvykį.

Rugsėjo 9 dieną Am. Liet. Darb. Lit. Draug. 6 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą. Visi draugai atsilankykite. Yra labai svarbių reikalų aptarti. Taip pat jau yra nominacijos blankos, tai reikės nominuoti nauja šios organizacijos valdyba.

Rugsėjo 25 dieną Komunistų Partijos Kandidatų Rėmimui Kliubas rengia pikniką rėmimui komunistų kampanijos. Šitas piknikas bus labai įvairus. Jame kalbės John Ballam ir kiti kalbėtojai. Bus įvairi programa. Visi darbininkai turite dalyvauti šiame piknike. Visi turime remti Komunistų Partijos rinkimų kampaniją.

A. Šalna.

3,000 Kovojo Detroite Su Policija

DETROIT. — Trys tūkstančiai darbininkų kovėsi su policija, kada pastaroji norėjo išmesti vargingą bedarbių šeimyną iš namų. Kova prasidėjo vakare ir ėjo per visą naktį. Buvo pašaukta valstijos policija. Darbininkai reikalavo, kad leistų tai šeimynai pabūti iki bus pataisytas namas, į kurį ji rengėsi persikraustyti. Bet policijos viršininkas įsakė kazokams: daužyti darbininkų, moterų ir vaikų galvas. Kovoje sužeista keli darbininkai ir du kazokai. Penki darbininkai areštuoti.

Varšava. — Lenkijos valdžios darbininkai mieste Lvove užstreikavo prieš nukapotas algas.

14 STEBINANČIŲ DIENŲ 14
SOVIETŲ SĄJUNGOJE
Matykite Lapkričio 7-tos Dienos Apvaikščiojimą
PENKIOLIKOS METŲ SUKAKTUVIŲ
RUSIJOS REVOLIUCIJOS
$225.00 Ir Augščiau
Pilnoje World Tourists, Inc. Vadovybėje Įmant: Leningrad, Moscov, Ivanovos Vosnesensk ir Kolektyvę Farmą
IŠPLAUKIMAS SPALIŲ OCTOBER 20
Laivu BERENGARIA
Į šitą tūrą jeina moderniška trečios klasės per Atlantiką pasažieriams komfortiškuose kambarėliuose (cabins) su įtaisytu vandeniu; 3 kartus valgyti per dieną kelyje ir Sovietų Sąjungoje; miegami kambariai; išaiškinimai matomų dalykų ir įstaigų ir Sovietų viza ant 30 dienų.
Trumpesnės Touros Kainuoja Tik
$205.50
WORLD TOURISTS, Inc.
175 Fifth Avenue New York City
Tel.: Al—4-6656-7-8
Laivakartės į Sovietų Sąjungą taipgi galima pirkti sekančiuose World Tourist skyriuose:
Chicago-6 N. Clark St.
Detroit-107 Clifford St.
Cleveland-808 Engineers Bldg.
Boston-14 Harrison Ave.
Philadelphia-629 Chestnut St., Room 406
Washington, D. C.-409 Columbian Bldg.
CUNARD LINE

Philadelphia
ROUND TRIP 3.75
HOURLY EXPRESS SERVICE One Way 2.00
BALTIMORE ---- $4.00
BOSTON ---- 3.00
WASHINGTON ---- 4.75
RICHMOND ---- 7.50
PITTSBURGH ---- 8.00
DETROIT ---- 13.50
CHICAGO ---- 17.00
ALBANY and TROY ---- 4.00
ROUND TRIP ---- 5.00
KAINOS ROUND TRIPSŲ
Labai Smarkiai Nužemintos
NEVIN BUS DEPOT
111 W. 31st St. CHickering 4-1600

Tel. Porter 3789
DR. JOHN REPSHIS
(Repšys)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard St.,
kampas Inman St.,
arti Central Skvėro,
CAMBRIDGE, MASS.
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-9 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

VARPAS BAKERIES, Inc
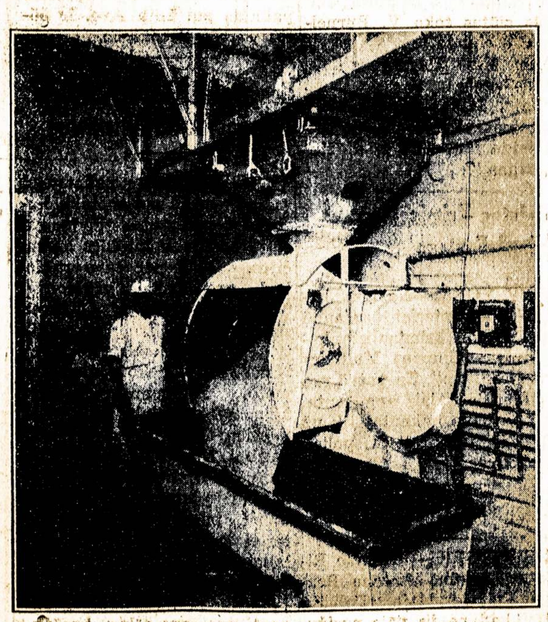
MODERNIŠKIAUSI ĮTAISYMAI KEPTUVĖJE
38--40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.
A. M. Balchunas, Savininkas Tel., Stagg 2-5938

LIETUVIŠKA

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nes nesirgsite; tai nereikės išmokėti gydytojui.
Duoną pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, kaip į krautuves taip ir į pavienius namus, taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel.: Stagg 9645 Sav. V. LUKOŠEVIČIUS
10 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

Sovietų Kaukazo Šaltinių
Mineraliniai Vandenys
Jau sulaukėme iš Sovietų Sąjungos pasauliniai pagarsėjusių mineralinių vandenų, iš Kaukazo šaltinių
BORJOM daktarų rekomenduojamas kaipo viduriam naudingas ir gero skonio mineralinis vanduo. Kaina 40 centų už kvortinę bonką
NARZAN pagelbsti viduriams maistą virškinti, akstina žmogaus kūno veikimą ir priduoda jėgos. Kaina 15 centų už puskvortį.
Brooklyne Sovietų Mineralinius Vandenis Galima Gauti Sekančiose Vietose:
K. DEPSAS VALGIŲ KRAUTUVĖ
62 Union Ave. kampas Scholes Street.
P. MARČIUKAS, RESTAURACIJA
417 Lorimer Street, kampas Ten Eyck St.
GINKUS PALACE CONFECTIONERY STORE
495 Grand Street, kampas Union Ave.
"LAISVĖ"
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisnuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

SERGANČIŲ VYRŲ IR MOTERŲ CHRONIŠKOS LIGOS GYDOMOS

Odos ir Nervų Ligos, Abelnas Nusilpimas, Ligos skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės, taip pat Plaučių ir Plaučinių Dūdų ir kitos bendrosios ligos Vyrų ir Moterų yra pasekmingai gydomis pasitikimais, naujoviškais, moksliškais būdais. Mano kainos yra nebrangios ir galima del išsimokėjimo patenkinančiai susirokuoti. Gydyme naudojama X-Spinduliai, Kraujo Tyrimai ir Chemiški Egzaminavimai.
Veltui Patarimai ir Ištyrimai
DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N. Y.
Kasdien—9 A. M. iki 8 P. M. Kalba Lietuviškai
Nedėliom—9 A. M. iki 4 P. M. Išsikūrės 25 Metai

VIETINĖS ŽINIOS

Būkite Tarptautinio Darbin. Apsigynimo 2-ro Distrikto Piknike Rytoj, Rugpj. 28

Lietuviai darbininkai, dalyvaukite skaitlingai tame International Labor Defense (TD Apsigynimo) masiniame piknike. Visų pareiga yra paremti Tarptautinį Apsigynimą. Jam būtinai reikia daugiau finansų, kad galėtų apginti vis daugėjančias aukas kapitalistinės reakcijos ir teroro—revoliucinius kovotojus, mainierius, du streikierius New Yorke, prieš kuriuos sudaryta mirties suokalbis, Scottsboro negrus jaunuolius, esančius po mirties nuosprendžiu ir daugybę kitų politinių kalinių.

Tiems reikalamas trumpu laiku turi būti sukelta $10,000; vien tik Scottsboro berniukų advokatui reikia tuojaus sumokėt $3,000; jeigu jis apmokėjimo negauna, tai nestoja į apeliacijos teismą.

International Labor Defense (TD. Apsigynimas) taipgi veda "Vilnies" bylą.

Draugai lietuviai darbininkai ir darbininkės, būtinai turime dalyvauti šiame demonstraciniame TD. Apsigynimo piknike, kur taipgi bus gera programa: revoliucinės dainos, muzika, šokiai, judamieji paveikslai iš Sovietų Sąjungos ir kt.; taipo pat įvalias tinkamų užkandžių ir gėrimų.

Įžanga visai pigi—tik 25 centai.

Pikniko vieta—gražus Pleasant Bay Parkas.

Važiuojant imkite I. R. T. traukinį East 180 St., Bronx Park; išlipkite ant stoties 177th St. Paskui imkite gatvekarį Union Port ir važiuokite iki pat galo; o ten lauks busai, kurie nuveš į pikniko vietą.

J. Saulėnas.

KRUVINAS POLICIJOS UŽPUOLIMAS ANT BROOKLYNO BEDARBIŲ DEMONSTRACIJOS

BROOKLYN. — Ketvirtadienį po pietų Brooklyno policija padarė vieną iš žiauriausių užpuolimų ant bedarbių demonstracijos.

Po drg. A. Bimbos ir kitų prakalbų ties miestiniu šelpimo biuru, esančiu viešoj mokykloj 43, ant Boerum St., kada mitingas pasiuntė savo delegaciją į biurą, tos įstaigos ponai nesileido bedarbių delegatų vidun. Bet bijodami, kad demonstrantai per spėką neįsiveržtų vidun, biuro vedėjai panaudojo gudrybę. Per vieną policmaną jie paskelbė, kad bedarbiai palauktų 5 minutes, o paskui jų delegatai būsią vidun įleisti. Biuro niekšai davė suprast, būk jie bus dar kelias minutes užsiėmę kokiais tai greitais darbais, o po to jau matysis su demonstrantų delegacija.

Bet praėjo gal kokios trys minutės, kaip atkaukė policijos vežimai su desėtkais naujų mėlynsiūlių, ir jie tuojaus leidosi buožėmis daužyti demonstrantus, o visų pirma jų delegatus; ne tik stačius trankė, bet ir parmuštus ant gatvės spardė, vis tiek ar tai būtų vyras ar moteris. Kada demokratiški kazokai gatvėj taip darbavosi, tai kiti "tvarkadariai" su šautuvais, veikiausiai dar su gazinėmis bombomis ir su mažais kulkasvaidžiais buvo susikraustę ant namų stogų. Vien tik viešos policijos buvo 50, o slaptosios dar galėjo būt keli tuzinai.

Keli demonstrantai liko kruvinai sužeisti, kiti mažiau apdaužyti; o areštuoti tapo 8 vyrai ir viena moteris: Jane Deckerienė, Paul Struck, Charles Foster, Charles Williams, John Goldberg, Irv. Nolick, Herman Hodes, Ed. Gilfillen ir Morris Butel.

Teismas jiems buvo skiriamas ant rytojaus, bet jis tapo atidėtas kitai savaitei.

Tą pačią dieną buvo nuteistas 20 d. kalėjimo bedarbių veikėjas drg. M. Schnapp.

Rep.

ALDLD. 23 Kuopos Susirinkimas Įvyks Sekmadienį

28 d. rugpjūčio (Aug.), 10 val. ryte, pas P. Olek, 1517 Charlotte Strt., Bronx, Apartment 4 E, įvyks ALDLD. 23 kuopos susirinkimas.

Visi nariai būkite, nes yra labai svarbių reikalų aptarimui. Važiukite Downtown, **East Side Subway,** ir išlipkite ant Freeman Street.

Valdyba.

KETURIASDEŠIMT ASTUNTAS METINIS

PIKNIKAS

RENGIA DRAUGYSTĖ ŠVENTO JURGIO

ĮVYKS NEDĖLIOJE,

Rugpjūčio (August) 28 Dieną, 1932 m.

DEXTER PARK

Jamaica Avenue ir 75th Street, Brooklyn, N. Y.

Pradžia 2-rą Valandą Po Pietų.

Gerbiami Brooklyno ir apielinkės lietuviai ir lietuvaitės! Kviečiame visus atsilankyti į mūsų puikų metinį pikniką. Čia turėsite progą matytis su pažįstamais ir "frentais" ir prie puikios muzikos galėsite linksmai pasišokti. **Prof. RICH Orkestra** grieš įvairius lietuviškus ir angliškus šokius, susidedant iš dviejų orkestrų.

Visus kviečia— **Rengėjai.**

ĮŽANGA 50 CENTŲ YPATAI

KELRODIS: Brooklyniečiams geriausiai važiuoti Jamaica Line "L" ir išlipti ant Elderts Lane stoties. Parkas yra po kairei nuo "L" linijos ir arti prie stoties.

Kodel Brooklyniečiai Tariasi Skaitlingai Važiuoti į "Laisvės" Pikniką Philadelphijoj

Tūkstančiai lietuvių yra mokėję po dolerį, du doleriu ir daugiau, kad pamatyt ristynes Karolio Požėlos įvairių miestų arenose bei svetainėse. Kada Požėla laužėsi su pasauliniu čampionu Londosu Philadelphijoj, visi tenaitiniai laikraščiai atidavė didžiausią kreditą Požėlai, nors referas šiaip taip ir pripažino, kad Londos vis tiek liekasi pasauliniu čampionu.

Ir tas Karolis Požėla dabar risis "Laisvės" piknike Philadelphijoj, prieš Labor Day. Jis laužis su vadinamu "draskūnu," Tony Lacky, kuris yra savo drapežnumu pagarsėjęs, kaipo ristynių "tigras." O kur dar gabusis drutuolis, pasižymėjęs ristikas Jonas Bagočius, kuris tame piknike glėbiuosis su profesionaliu smarkiu ristiku Dany Winters?

Žmonėms iš Lietuvos ristynės yra vienas iš įdomiausių sportų, nes ir jie patys ten risdavosi ant pievų, kluonuose ir t.t. Todel vien susidomėjimas tomis ristynėmis, rodos, galėtų sutraukti šimtus žmonių iš Brooklyno ir apielinkės, nekalbant apie tūkstančius, kurie suplauks į "Laisvės" pikniką iš pačios Philadelphijos ir Pennsylvanijos ir New Jersey artimesnių apygardų.

O nuvažiavimas iš Brooklyno į Philadelphią busais ir sugrįžimas atgal kaštuos tiktai po du doleriu ypatai, kas "Laisvės" raštinėje arba pas Aido Choro narius užsirašys važiuoti į tą pikniką. Vietiniai sporto mylėtojai taip ir tvirtina, kad vien tik del pamatymo dviejų porų tokių ristikų kovos yra verta užsimokėti $2 už tokią kelionę—pirmos klesos busais, su įtaisytu juose radio ir kitais moderniškiausiais parankumais.

Daugelis jau užsirašė važiuoti; kiti žada užsirašyti net iš Newarko ir Elizabetho.

Bet dar ne viskas. Juk Philadelphijoj "L." piknike bus ir puiki muzikos dainų programa: dainuos Aido Choras iš Brooklyno, Lyros Choras iš Philadelphijos, Sietyno Choras iš Newarko, Aido Choro Merginų Sekstetas ir kiti muzikaliai ir dainiški talentai. Prakalbą gi pasakys drg. A. Bimba.

Draugės ir draugai, darbininkės ir darbininkai, vieno dalyko ypatingai prašome—tai kad išanksto užsirašytumėte busais važiuoti, idant mes iš kalno žinotume, kelių busų reikės, kad jus visus į Philadelphijos iškilmę nuvežti, kad neatsitiktų taip, kaip kad su važiavimu į nesenai įvykusį mūsų spaudos pikniką New Jersey. Desėtkai negavo busais važiuoti todel, kad pavėlavo užsiregistruoti.

Tuojaus registruokitės "L." raštinėje busais važiuoti į didį mūsų revoliucinio dienraščio pikniką Philadelphijoj!

Į Prakalbas Atvirame Ore Šiandie Brooklyne

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo pirma kuopa ir Lietuvių Komunistų Balsuotojų Kliubas šiandie, 8 val. vakare, turi mitingą su prakalbomis atvirame orę, ant kampo Union Ave. ir Grand St., Brooklyne. Kalbės geriausios rušies kalbėtojai, tarp kurių yra ir vienas negras, kuris ketvirtadienį buvo areštuotas, kaipo dalyvis kovos už bedarbių šelpimą. Be kitko, jis papasakos apie policijos terorą tą dieną.

J. S.

Del "Vilnies" Dovanų Laimėjimo

Daugelis brooklyniečių ir šios apielinkės draugų turėjo tikietukus laimėjimui "Vilnies" dovanų, laike josios pikniko. Todel šičia jų žiniai paskelbiame, kad:

Automobilis teko Mikui Margiui, Chicagoje; šimto dolerių vertės rakandus gavo John Walteras iš Detroito; $30 vertės siūtas teko V. Burneikai, Clevelande.

Apie Miko Margio giliukį "Vilnis" rašo:

"Beje, Mikas Margis visai nežinomas vilniečiams. Jo laimė, jeigu jam teko ta didžiulė dovana."

Nužudytas Kriminalistų "Bulius" Fontano

NEW YORK.—Nežinia, kokie kiti gengsteriai sušaudė Toni Fontano, kriminalistą, kuris buvo vadinamas Mullbery Stryto "bulium". Ta gatvė yra veik vienais italais apgyventa. Fontano buvo nukautas tik už 500 pėdų nuo Mott St. policijos stoties.

Peršautas ir Upėn Įmestas

NEW YORK.—Harlemo Rivėje rado kūną Antano Bruno su kulka galvoje. Policija spėja, kad ne jis pats nusižudė; tai esą keno kito darbas.

Vidurdienį Išplėšė $17,300 iš Banko

BROOKLYN. — Vienas iš drąsiausių apiplėšimų buvo padarytas ketvirtadienį, 1:10 val. dieną, Irving Trust Banko Marlboro skyriuje, 311 Kings Highway.

Įėjo penki ginkluoti plėšikai. Atėmė revolverį iš sargybinio ir ėmė šaudyti į lempas, lubas ir grindis, idant nugąsdinti tarnautojus, taip kad jie nedrįstų nei ciptelėt. Kuomet trys plėšikai taip iš revolverių pyškino, du nubėgę už grotų pasigrobė $17,300. Dvi tarnautojos buvo surikusios, bet atstatyti į jas revolveriai tuojaus mergaites numalšino.

Apsidirbę ir traukdamiesi iš banko, plėšikai tęsė šaudymą ir peršovė banko vedėjui Gustavui Koeppeliui čeveryką. Paskui susėdo į automobilį ir nudūmė savais keliais. Sargybinis su taxi-cabu bandė vytis, bet nepasivijo. Kiek vėliaus plėšikų automobilis, kuris, matyt buvo vogtas, tapo atrastas paliktas ant 16th Ave. ir 55-tos gatvės Brooklyne.

Gengsteriai Gudriai Pavogė Policijos Radio Automobilį

QUEENS.—Trys policmanai važinėjo radio automobiliu, kuris buvo prikrautas ginklų, gazinių bombų ir kitokios amunicijos. Girdi per savo radio, kad greičiausiai važiuotų į "aiškrimo" užeigą, Jackson Ave. ir 8th St., Long Island City. Ten esąs kokis "trobelis." Nuvažiuoja, nieko tokio nesimato. Policmanai pradeda klausinėt savininką ir kostumierius; bet viskas atrodo tvarkoj, ir taip policmanai laukan išeina. Bet žiūri, kad jau nebėra jų automobilio. Jį, matomai, pasičiupo kokie gensteriai šmugelninga, kuriems labai naudingas tokis automobilis, iš kurio galima bevažiuojant žinias duoti bei įąsias gauti nuo savo sėbrų, besėdint automobilyje.

Iš "Vilnies" Gelbėjimo Masinio Mitingo

Nežiūrint karšto, troškaus ir įkiriai šutinančio oro, nepaisant taip pat visos eilės kitų mitingų, įvykusių tą patį vakarą Williamsburge, Brooklyne, šimtai lietuvių darbininkų ketvirtadienio vakare susirinko į Grand Assembly svetainę protestuot prieš mūsų klasės priešų užpuolimą ant "Vilnies;" ir vienbalsiai išnešė didžiausio pasipiktinimo rezoliuciją prieš Chicagos sunkiešėjusią lietuvišką buržuaziją, taipgi ir prieš Brooklyno donosčikus renegatus su Pruseika priešakyje; o kaip žinoma, Pruseika, nuvykęs į Chicagą, uostėsi su Smetonos apkabinėtu Gedemino barškalais bankierium Elijošium ir kitais ten niekšdariais, kad sunaikinus revoliucinį dienraštį "Vilnį." Šis susirinkimas pasakė Chicagos niekšams ir Pruseikai:

(Tąsa 5-tam pusl.)

PARDAVIMAI

BIZNIAMS IR ŠEIMYNOMS

Galime pristatyti jums į biznio vietas: grosernes, restauracijas, vaisių krautuves arba šeimynoms tiesiai į namus puikiausių iš savo sodno nuskintų visokios rūšies obuolių, už labai žemą kainą. Taip pat ir vynuogių turime pakankamai. Obuoliai tinkamai sutaiti ir pristatomi visiškai sveiki ,be joklo sugadinimo. Šeimynoms tinkami laikyti kad ir per visą žiemą. Obuolių vardai: Makintash, Cortland, Red Dilisz, Fall pippins, R. Island Greenings, North Western Greenings, Baldwins, Wolff Rivers. Tuojaus rašykite šiuo antrašu: F. A. Blozneley, R. F. D. 2, Catskill, N. Y.

(203-209)

MORTGAGE PARDUODA

6 šeimynų mūrinis namas, Ridgewoode, už $7,000. Jeigu manote pirkti, tai atrašykite laišką. Aš atvažiuosiu pas jumis, parodysiu tą namą ir daugiaus namų.

JEIGU kam reik pinigų ant first ir 2nd mortgage, galėtų gauti pas mane.

J. STANKUS 8448 63 Road Elmhurst, N. Y.
Tel. Newton 9-5916

(203-204)

Telefonas: Stagg 2-9105

DR. A. PETRIKA

PETRICK

221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.

X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA

VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

VOKIETYS SPECIALISTAS

Kraujo, odos, šlapinimosi ir gimdymo organų

DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE

Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2

Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčirškinimais

NAMŲ SAVININKAMS GERIAUSIA PROGA

Norintiejį budavotis namus, ar turintieji namus ir esant reikalui taisyti: perbudavoti frontus, padauginti ar pertvarkyti kambarius, sudėti naujus langus arba laiptus (skadus), norint pleisteriuoti ir maliavoti, matykite:

JUOZĄ MICKŪNĄ

56 Stagg St., Apt. 26 Brooklyn, N.Y., arba pasiklauskit "Laisvės" ofise

Stato Naujus Mūrinius ir Medinius Namus, Puikiausios Architektūros

Tai geriausias meisteris tarpe lietuvių. Kuriems tik Mickūnas yra naujus namus budavojęs, taisęs senus, pleisteriavęs, ar maliavojęs, visi jį rekomenduos, kaipo gerą ir už pigiai patarnaujantį budavotoją

LORIMER RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium

SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT

Pabandykite!

SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 6-4614
Geriausia Studija Brooklyne.
Ateikit Persitikrint.

NOTARY PUBLIC

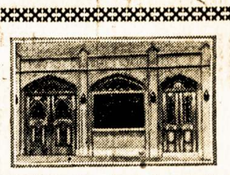

TEL. STAGG 2-5043

MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.

VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.

MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

KRAUJO SPECIALISTAS

Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos.
Padarau ištyrimą kraujo ir šlapumo.

DR. MEER
156 W. 44th St., Room 802
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1, Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackwanna 4-2180

JONAS STOKES
Fotografas

Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po numeriu 512 Marion St., kamp. Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuo-puikiausiai.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

Kojų Nesveikumai

Vokietys Specialistas
Garankščiuotos kraujagyslės, niežinti ekzyma, kojų skauduliai ir skausmingi kojų sutinimai, paeinanti nuo gyslų įdegimo, yra gydomi be operacijų

DR. O. MEYER
208 West 54th St.
New York City
Valandos: 2 iki 6, Seredomis ir Subatomis 11 iki 1, 2 iki 6, Apart Nedėldienių

Telephone, Evergreen 6-5810

J. GARŠVA
Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veseilijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Stagg 2-4409

A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĘ."

DĖKAVOJU PACIENTAMS

Aš dėkavoju visiems draugams už jų kreipimasi prie manęs del mano profesijos patarnavimo jų sveikatai praeityje ir aš pasižadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.

DR H. MENDLOWITZ
2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Telefonas, Midwood 8-6261